

Handläggare
Elin Olaisson
Ingela KristianssonTill
Socialnämnden
2017-12-12

Verksamhetsplan 2018 för Socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner budget med verksamhetsplan för 2018.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Tillståndsenheten definieras som resultatenhet verksamhetsåret 2018.
4. Socialnämnden redovisar omslutningsförändringar med 149,9 mnkr till kommunstyrelsen.
5. Socialnämnden beslutar om priser enligt tjänsteutlåtandet.
6. Socialnämnden fastställer plan för upphandling, internkontrollplan och system för internkontroll enligt tjänsteutlåtandet.
7. Socialnämnden beslutar att boendet Utsikten avvecklas från 31 januari.
8. Socialnämnden ansöker hos stadsledningskontoret om 5 878 650 kr från kompetensutvecklingssatsningen.
9. Socialnämnden beviljar 1 400 tkr till HSO i Stockholms stad (Handikappföreningarnas samverkansorgan), 300 tkr till DHR Stockholmsavdelning (Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder) och 300 tkr till SRF Stockholms stad (Synskadades riksförbund) för intressepolitiskt arbete.
10. Socialnämnden fördelar 35,8 mnkr till SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) för sociala merkostnader vid genomgångsbostäder.
11. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören uppdrag att ingå avtal med SHIS för mottagande av nyanlända inom ramen för kommunfullmäktiges beslut.
12. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören uppdrag att fördela utvecklingsmedel för sociala insatsgrupper 2018.
13. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören uppdrag att fördela utvecklingsmedel för skolsociala stödteam 2018.
14. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören uppdrag att ansöka om medel ur sociala investeringsfonden.

15. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att teckna samarbetsavtal med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning angående personligt ombud
16. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att fördela medel till de fyra regionala relationsvåldscentra som ska inrättas i staden.
17. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningsdirektör

Lisa Cadenius
Avdelningschef

Peter Svensson
Administrativ chef

Jenny Swärd
Avdelningschef

Veronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	5
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	11
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	34
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	37
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	40
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	40
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	40
2. Ett klimatsmart Stockholm	41
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	41
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	42
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	42
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	42
2.5 Stockholms miljö är giftfri	43
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	43
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	43
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	43
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	44
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	44
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	47
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	47
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	49
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	49
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	50
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	53
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	55
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	56
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	59
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	62

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	64
Uppföljning av ekonomi.....	65
Nämndens ekonomiska förutsättningar	65
Investeringar.....	68
Försäljningar av anläggningstillgångar	68
Resultatenheter	68
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	68
Budgetjusteringar	69
Omslutningsförändringar.....	69
Medel för lokaländamål.....	69
Kvalitetsarbete.....	69

Bilagor

Bilaga 1: Uppgifter begärda av SLK

Bilaga 2: Priser 2018

Bilaga 3: Plan för upphandling

Bilaga 4: Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 5: System för internkontroll

Bilaga 6: Internkontrollplan

Bilaga 7: Digitaliseringsprojekt

Bilaga 8: Genomförandeplan sammanhållen socialtjänst

Bilaga 9 - 38: Ansökningar till kompetensutvecklingssatsningen

Bilaga 39: Förhandlingsprotokoll

Inledning

Grunden för socialförvaltningens verksamhetsplanering utgörs av kommunfullmäktiges inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman
2. Ett klimatsmart Stockholm
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

En stad som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Alla generationer ska garanteras trygghet, tillgänglighet och livskvalitet. De insatser som görs för barn och ungdom ska inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans. Socialförvaltningen har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Socialförvaltningen ska arbeta förebyggande och verka för människors möjligheter till ökad självständighet. En likvärdig och hållbar socialtjänst av god kvalitet förutsätter också en analytisk hållning givet de olika förutsättningar och de olika målgrupper som finns inom respektive stadsdelsförvaltning. För att ge rätt förutsättningar för en likvärdig socialtjänst kan det finnas behov av riktat stöd och anpassade insatser i de olika stadsdelsförvaltningarna.

Socialnämndens ansvarsområden delas in i ett stadsövergripande strategiskt uppdrag och ett stadsövergripande driftsåtagande.

De strategiska frågorna på stadsövergripande nivå är omsorg om personer med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning, socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet, missbruks- och beroendefrågor, ekonomiskt bistånd, budget- och skuldrådgivning, hemlöshetsfrågor, motverkan av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt samverkan med ideella organisationer på det sociala området. Nämnden ansvarar vidare för stadsövergripande frågor rörande drog- och brottsprevention, tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol samt dödsboutredningar.

Det stadsövergripande strategiska uppdraget syftar till att stärka likställigheten inom staden bland annat genom riktlinjer för stadsdelsnämndernas handläggning, verksamhetsstöd och utbildningsinsatser riktade till stadsdelsförvaltningarna samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Nämnden svarar även för stadens forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område.

Förvaltningens driftsenheter vänder sig till målgrupperna barn och ungdom, personer med funktionsnedsättning, vuxna med missbruksproblem, personer i hemlöshet, utsatta EU-medborgare, våldsutsatta samt personer som köper eller säljer sex. Verksamheten finansieras dels med anslag från kommunfullmäktige, dels genom intäkter från försäljning av tjänster till i första hand stadsdelsförvaltningarna.

Inom ramen för nämndens driftsåtagande finns ett stort antal egna verksamheter och upphandlade verksamheter, till exempel institutionsvård för vuxna, barn och ungdomar, familjehem, LSS-kollo, socialjour, enhet för hemlösa, kriscentrum för kvinnor, boenden för ensamkommande barn och ungdomar, tillfälliga boenden för nyanlända, uppsökande verksamhet och akut- och korttidsboenden för personer i hemlöshet. Här finns också föräldrastödsprogram, utbildning för blivande adoptivföräldrar, alkohol- och

narkotikarådgivning och familjerådgivning.

Cirka 120 ideella organisationer som erbjuder kompletterande verksamhet i linje med nämndmålen får verksamhetsbidrag eller projektbidrag.

Under socialnämnden finns tre politiska utskott – organisations- och föreningsutskottet, tillståndsutskottet och individutskottet samt ett funktionshinderråd.

Under året kommer förvaltningen verka inom flera angelägna samverkansområden:

Samverkan för en trygg och säker stad. Här har förvaltningen en nära samverkan med stadsdelsförvaltningar och polis bland annat inom det uppsökande arbetet riktat mot unga och vuxna. Under året fortsätter arbetet med att etablera Framtid Stockholm Järva. Satsningen finansieras via sociala investeringsfonden och innefattar bland annat uppsökande socialsekreterare, socialsekreterare med uppdrag i enlighet med MiniMaria och familjebehandlare. Även landstinget deltar i etableringen med adekvata resurser. Arbetet kommer att ske i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna på Järva.

Samverkan för bostadsförsörjning. Förvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna samordna planeringen av bostäder med särskild service och kontinuerligt kartlägga behovsbilden för staden i stort gällande sådana bostäder. Under året kommer förvaltningen även att kartlägga behovet av bostäder för grupper inom individ- och familjeomsorgen som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för, som exempelvis hemlösa personer och barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden.

Samverkan för mottagande av nyanlända. Socialnämnden ska tillsammans med andra nämnder och bolag i staden hitta platser för och möjliggöra lämpliga boendelösningar för nyanlända. Arbetet med att ta fram bostäder för bosättning av de som anvisas till Stockholm sker i nära samverkan med stadsledningskontoret, SHIS, kommunala bostadsbolag och privata aktörer på bostadsmarknaden. 1 882 personer ska under 2018 anvisas till staden, en tredjedel av dem förväntas vara kvotflyktingar. Under året kommer förvaltningen arbeta vidare med att utveckla samarbetet med andra verksamheter i staden samt internt mellan enheterna för att effektivisera de nyanländas bosättningsprocess. Socialförvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna vidareutveckla stadens mottagande av nyanlända kvotflyktingar och öka kunskapen om kvotflyktingar inom socialtjänsten.

Samverkan för arbetsmarknad och näringsliv. En viktig del i integrationen är att få ett arbete och att få stöd i att integreras på den svenska arbetsmarknaden. Inom verksamheten med ensamkommande barn och ungdomar har det mångåriga samarbetet med näringslivet genom Advisory Board, vilket även omfattar ungdomar som bor på andra ställen än stadens egna boenden, har varit framgångsrikt och ska fortsätta. I detta samarbetar förvaltningen med arbetsmarknadsförvaltningen, liksom i arbetet med att öka kvaliteten på samhällsvägledning och socialt stöd till nyanlända i syfte att bidra till en snabb etableringsprocess.

Samverkan i arbetet med mänskliga rättigheter. Förvaltningen ska under året arbeta med att implementera programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, bland annat genom utbildningar till stadsdelsförvaltningarnas och förvaltningens medarbetare. I samråd med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska socialnämnden planera ett långsiktigt förebyggande arbete. Under året kommer förvaltningen arbeta med att implementera stadens nya program för jämställdhet, program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck samt programmet för

barnets rättigheter och inflytande, så snart programmen fastställts av kommunfullmäktige.

Samverkan för en effektiv verksamhet. Det minskande antalet ensamkommande barn och unga i kombination med en ändring av ersättningssystemet som trädde i kraft i halvårsskiftet 2017 har krävt en omfattande förändring av verksamheterna och flera asylboenden har lagts ner medan HVB-boenden gjorts om till stödboenden. Förvaltningen följer stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan och omställningen kommer att fortsätta under året om än i mindre utsträckning än tidigare. Bland annat de långa handläggningstiderna under asylprocessen tros vara en bidragande orsak till psykisk ohälsa hos ensamkommande asylsökande ungdomar. Förvaltningen kommer under året att ha ett tätare och närmare samarbete med sjukvården och BUP samt öka kunskapen hos personalen.

Socialförvaltningen kommer tillsammans med äldreförvaltningen utreda hur samverkan och samhandläggningen inom socialtjänsten kan öka runt personer som fyllt 65 år samt se över möjligheten att införa förenklad biståndsbedömning för fixartjänster riktade till personer under 75 år med funktionsnedsättning.

Socialtjänstens arbete bygger på kunskap. Evidensbaserad praktik (EBP) är en strategi för transparent beslutsfattande och ständigt lärande. Det innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, forskningsrön, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insats. Målet är att personer som fått insatser genom stadens socialtjänst har verktyg att hantera sin livssituation och att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Lokal systematisk uppföljning säkrar vidare kvalitetsutveckling. Syftet är att på sikt få bättre metoder för resultatuppföljning. Genom granskningarna som görs av inspektörerna på socialförvaltningen kan också utvecklingsområden identifieras. Även delrapporterna från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm utgör ett värdefullt underlag i arbetet för att skapa en mer sammanhållen stad. I syfte att motverka social utsatthet har Stockholms stad inrättat en social investeringsfond, genom vilken kunskapsbaserade arbetssätt och metoder kan utvecklas.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Ett Stockholm som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Stadens sociala investeringsfond skapar långsiktiga förutsättningar som ger verktyg att arbeta socialt förebyggande, till exempel genom tidiga insatser för att förhindra att barn och unga far illa. Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att ge stöd till stadsdelsförvaltningarnas arbete med förebyggande och tidiga insatser för stockholmare och brukare, samt med egen verksamhet med samma inriktning. Insatserna syftar till att bidra till att människor ska stärkas i möjligheterna att leva ett självständigt liv och främja jämlika förutsättningar för stockholmarna oavsett bakgrund. Barn som är i kontakt med stadens och nämndens verksamheter ska få sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

För att förebygga sociala problem ska fokus ligga på tidiga insatser och åtgärder. Socialförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarnas förebyggande arbete. Förvaltningen svarar bland annat för övergripande drogprevention och arbetar med att tillgodose barns

behov av tryggt boende genom egna boenden, jourhem och familjehem. Genom att erbjuda föräldrautbildning och verka för samarbete mellan skola och socialtjänst skapar förvaltningen förutsättningar för att barn får bra uppväxtvillkor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden och i samråd med berörda stadsdelsnämnder utarbeta en modell för skolsociala stödteam	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn i Stockholm har bra uppväxtvillkor

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom området barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Kvinnor och män får stöd i sitt föräldraskap. Stödboenden och HVB-hem bidrar till att barn och ungdomar kan leva ett självständigt liv. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Kommentar

Strategiskt arbete

Stadens vision om ett Stockholm för alla ligger till grund för förvaltningens samlade arbete. Tidiga sociala insatser och åtgärder ska medverka till att förebygga social utsatthet. Evidensbaserade arbetssätt och samarbete är förutsättningar för att uppnå målen.

Samverkan skola socialtjänst

I nära samarbete med utbildningsförvaltningen, stadsledningskontoret (SLK) och berörda stadsdelsförvaltningar ska socialförvaltningen under året införa skolsociala stödteam med uppdraget att ge stöd till elever i årskurs 7 - 9 som riskerar att inte klara kunskapsmålen. Arbetet ska bygga på lärdomar från pilotprojekten inom ramen för PPSS (Pilotprojekt skola socialtjänst).

Ensamkommande barn och unga

Med syfte att säkerställa likställighet och hög kvalitet ska stadens riktlinjer för handläggning av ärenden som rör ensamkommande barn revideras under kommande år. Uppdraget innefattar bland annat att i samarbete med överförmyndarförvaltningen tydliggöra ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och överförmyndarnämnden.

Sommaren 2017 slöt regeringen en överenskommelse med Vänsterpartiet, om att landets kommuner tillfälligt ska tillföras extra medel för att möjliggöra att ensamkommande unga i asylprocessen som har fyllt 18 år ska kunna stanna kvar i den kommun där de vistas under tiden för asylprövningen. Socialnämnden beslutade, efter anmodan från kommunstyrelsen, att tilldela Stockholms Stadsmission dessa medel för att de ska kunna tillhandahålla olika

tillfälliga boendelösningar för de som väljer att stanna i Stockholm i stället för att vända sig till Migrationsverkets anläggningsboende för vuxna asylsökande. Rutiner för hur staden ska hantera dem som efter beviljat uppehållstillstånd inte kan klara försörjning och uppehälle och som därför ansöker om bistånd från socialtjänsten, ska utarbetas och införas under året. Vidare har ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) ingåtts mellan socialförvaltningen och fyra idéburna organisationer gällande tillhandahållande av stöd och hjälp till ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför myndigheternas välfärdsinsatser.

Förvaltningen ger också bidrag till föreningen Individuell människohjälp (IM) för att samordna civilsamhällets insatser. IM sammanställer information om vilka verksamheter som finns, bjuder in till nätverksmöten för att öka samverkan mellan föreningar och staden samt guida ungdomar till olika fritidsaktiviteter.

Psykisk hälsa

Socialförvaltningen samordnar stadens arbete med Uppdrag Psykisk Hälsa med utgångspunkt från den av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och regeringen beslutade överenskommelsen kring psykisk hälsa. Förvaltningen skapar en struktur för fördelning av medel såsom stadsövergripande satsningar, fördelning till fack- och stadsdelsförvaltningar samt till intresseorganisationer. I detta följer förvaltningen SKL:s, Storsthlm:s (tidigare kommunerna i Stockholms län) och Stockholms läns landstings arbete med den länsövergripande handlingsplanen. Behoven inom området psykisk hälsa i staden ska bli tydligare genom arbetet med analys och handlingsplan för vuxna och äldre respektive för barn/unga och unga vuxna.

Ungdomsmottagningarna

Socialförvaltningen samordnar tillsammans med landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning stadens nio ungdomsmottagningar. Ungdomsmottagningarna har sedan 2016, genom stimulansmedel inom överenskommelsen kring psykisk hälsa, kunnat utveckla nya och innovativa arbetssätt för att främja psykisk hälsa bland unga. Under året ska dessa satsningar sammanställas och analyseras med särskilt fokus på i vilken mån satsningarna gagnar unga tjejer, HBTQ-personer och ensamkommande ungdomar.

Under året ska stadens ungdomsmottagningar och socialförvaltningen höja sina kunskaper om barns och ungas utsatthet för pornografi och dess påverkan på den fysiska och psykiska hälsan.

Driftsverksamhet

Förvaltningen driver boenden för ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl (och som anvisats till staden) eller som har uppehållstillstånd, UT. Placeringar görs av stadsdelsförvaltningar och i samarbete med dessa och med ungdomen görs en genomförandeplan. *Enheten för ensamkommandes* huvudsakliga uppdrag är att medverka till att barnen och ungdomarna får nödvändiga kunskaper för att kunna leva ett självständigt liv, bland annat genom att ha ordnad försörjning, bostad, god hälsa och sociala färdigheter. Verksamheterna har, förutom att erbjuda stöd och omvårdnad under asylprocessen, i uppdrag att ge barn och ungdomar kunskaper om migrationsprocessen och inblick i det svenska samhället. Det ställer stora krav på samarbete med andra aktörer, såsom lokal socialtjänst och

gode män, för att säkerställa att ungdomen får information om det som händer i processen. Bland annat de långa handläggningstiderna under asylprocessen tros vara en bidragande orsak till psykisk ohälsa hos ensamkommande asylsökande ungdomar. Förvaltningen kommer under året att ha ett tätare och närmare samarbete med sjukvården och BUP samt öka kunskapen hos personalen. Enheten för ensamkommande har ett samarbete med Stockholms läns landsting avseende utbildning och stöd när det gäller medicinhantering på boendena.

Från 2018 förändras förvaltningens organisation för ensamkommande barn och unga och enheten överförs till Avdelningen för nyanlända. Den organisatoriska förändringen innebär ingen förändring av verksamheten.

Det minskande antalet ensamkommande barn och unga i kombination med en ändring av ersättningssystemet som trädde i kraft i halvårsskiftet 2017 har krävt en omfattande förändring av verksamheterna. Under 2017 lades flera asylboenden ner medan HVB-boenden gjordes om till stödboenden. Förvaltningen följer stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan och omställningen kommer att fortsätta under året om än i mindre utsträckning än tidigare.

Den omställningsplan som gjordes 2016 innebar att Utsiktens boende skulle ställas om till ett stödboende med 20 platser. Under november - december 2017 kommer totalt 22 asylsökande ungdomar inom enheten fylla 18 år, och flytta ut från verksamheterna. Fler asylsökande ungdomar än tidigare skrivs upp i ålder och antalet asylsökande barn som anvisas till Stockholm är fortsatt lågt. En avveckling av Utsiktens stödboende föreslås därför, med anledning av en minskad efterfrågan. Förslaget innebär att en tomställning ska vara klar i slutet av januari 2018.

I samband med den omställning som genomfördes under 2017 skapades ett mobilt team för att stötta verksamheter med en lägre bemanning på kvällar och nätter. En utvärdering av mobila teamets insatser har visat att behovet av extra stöd inte har varit så omfattande att det motiverar en förlängning av teamet under 2018. Anledningen till den låga efterfrågan av teamet är troligen att enheten har valt att behålla nattpersonal på stödboenden trots att regelverket inte kräver detta.

Ensamkommande barn och ungdomar ska erbjudas verksamhet av hög kvalitet och med stora inslag av medbestämmande och inflytande, även med en delvis lägre bemanning och färre antal platser. Detta säkerställs bland annat genom att ungdomarna är delaktiga i sin genomförandeplan och genom regelbundna husmöten. Forskning visar att en viktig del i integrationen är att få ett arbete och att få stöd i att integreras på den svenska arbetsmarknaden. Det mångåriga samarbetet med näringslivet genom Advisory Board, vilket även omfattar ungdomar som bor på andra ställen än stadens egna boenden, har varit framgångsrikt och ska fortsätta. I detta samarbetar förvaltningen med arbetsmarknadsförvaltningen.

Stöd till adopterade och deras föräldrar

Förvaltningen tillhandahåller förberedande utbildning inför adoption samt en öppen pedagogisk verksamhet för adopterade barn och deras föräldrar. Då antalet internationella adoptioner har minskat kraftigt de senaste åren (från cirka 600 barn år 2000 till cirka 100 barn under 2017 t.o.m. september, enligt statistik från adoptionscentrum) arrangeras färre utbildningar för blivande adoptivföräldrar.

Föräldrastödsprogram

Förvaltningen erbjuder program för föräldrastöd inom flera verksamheter. Stödet utvecklas och anpassas efter de särskilda behov olika grupper kan ha och erbjuds i former som passar familjer med skilda levnadsvillkor, i syfte att skapa jämlika förutsättningar till en god uppväxt för alla barn. Socialförvaltningen har ett tydligt uppdrag som innebär att stödja och kvalitetssäkra stadsdelsförvaltningarnas arbete med strukturerat föräldrastöd och utbildar stadsdelsförvaltningarnas instruktörer och gruppleddare i programmen:

- ABC - vänder sig till föräldrar med barn mellan 3 och 12 år
- KOMET - vänder sig till föräldrar som har problem i föräldraskapet
- Tryggare Barn - vänder sig till föräldrar där en orosanmälan har inkommit till socialtjänsten

Förvaltningen ansvarar även för MST-team, en multisystemisk terapi som vänder sig till ungdomar med allvarlig beteendeproblematik. Föräldrastödsprogram och informationsmaterial utvecklas kontinuerligt utifrån nya rön och nya erfarenheter, och utifrån ett normkritiskt perspektiv. Nya moduler behandlar t ex våld och jämlikhet. Under året fortsätter arbetet med "Föräldraskap i Sverige", ett anpassat ABC-program som vänder sig till utrikes födda föräldrar i utsatthet. En ansökan till Sociala investeringsfonden för att utveckla ett föräldrastödsprogram för tonårsföräldrar, Tonårs ABC har gått vidare i processen. Om medel beviljas startar arbetet under 2018.

Utbildningen Våga Vara Viktig, VVV, fortsätter under året. Utbildningen riktar sig till boendepersonal på boenden för ensamkommande barn i Stockholms län och genomförs i samverkan med RFSU.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel ungdomar i sysselsättning (Enheten för ensamkommande, unga med uppehållstillstånd).	80 %		Halvår
♀ Andel ungdomar med grundläggande kunskaper om asylprocessen (Enheten för ensamkommande, unga som söker asyl).	80 %		Halvår

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att ansvara för stadsövergripande frågor inom individ- och familjeomsorgen så att stockholmare får likvärdiga insatser. Genom att stockholmare ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar skapas ett Stockholm som håller samman. På beställning av framför allt stadsdelsförvaltningarna tillhandahåller förvaltningen vårdutbud för barn, ungdomar och familjer samt vårdutbud och stödboende för vuxna missbrukare. Förvaltningen svarar också för rådgivning och stöd- och jourinsatser till stockholmarna samt kompletterar stadsdelsförvaltningarnas uppsökande arbete riktat till såväl ungdomar som vuxna. I förvaltningens ansvarsområde ingår också det initiala mottagandet av nyanlända till staden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♂ Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	37 %	37 %	Tertial
♂ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte	60 %	60 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ använder alkohol			
♂ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	91 %	91 %	År
♀ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	90 %	90 %	År
♂ Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	26 %	26 %	År
♂ Antal hemlösa	2 850 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
♂ Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31
♂ Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden utreda hur befintlig ersättningsmodell för sysselsättningsverksamheter inom socialpsykiatri som arbetar arbetslivsinriktat kan utvecklas	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan inom ramen för arbetet med SkolFam för familjehemsplacerade barn, t.ex. genom gemensam kompetensutveckling	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden och äldreomsorgen ska utreda behovet och effekten av funktionen stödperson till äldre som saknar stadigvarande boende. I utredningsuppdraget ingår att göra en fördjupad konsekvens- och kostnadsanalys	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen arbeta för att ytterligare stärka stadens arbete med drogprevention genom att utbyta och samla kunskaper om effektiva förebyggande metoder samt sprida stadens arbetssätt på europeisk nivå inom nätverket Eurocities	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska i samarbete med äldreomsorgen, inom ramen för den nuvarande hemlöshetsverksamheten, utreda behovet av att avdela platser för ett drogfritt akutboende för äldre personer som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga omfattningen och inriktningen på öppenvården samt föreslå åtgärder för att bidra till en likställighet i staden	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla budget- och skuldrådgivningen i staden för att öka tillgängligheten för stockholmarna, göra tjänsten mer likställd och minska sårbarheten. Utvecklingsarbetet ska ske med utgångspunkt i socialnämndens översyn av och nya riktlinjer för verksamhetsområdet	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska i samverkan med landstinget utreda möjligheter för ytterligare utökning av hembesöksprogram för förstagångsföräldrar till fler stadsdelar	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska sprida och implementera arbete med Peer support i stadsdelarna	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska utreda konsekvenserna av ikraftträdandet av det nya ersättningssystemet för kommunernas mottagande av ensamkommande barn och unga	2018-01-01	2018-12-31
♂ Socialnämnden ska utveckla arbetet med Framtid Stockholm Järva	2018-01-01	2018-12-31
♂ Äldreomsorgen och Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över drifts- och förvaltningsform för stadens stadigvarande boendelösningar riktade till äldre personer som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden och Socialnämnden ska utifrån en behovsanalys, i samarbete med Micasa stärka kapaciteten att tillgodose behovet av stadigvarande boendeplatser för äldre personer i drogmissbruk och/eller beroende som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31
 Överförmyndarnämnden ska i samarbete med socialnämnden förtydliga ansvarsfördelningen mellan överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna vad gäller ensamkommande barn	2018-01-01	2018-12-31
 Överförmyndarnämnden ska i samarbete med Socialnämnden genomföra specialutbildningar som riktar sig till gode män och förvaltare som är villiga och anses lämpade att ta sig an särskilt komplicerade och krävande uppdrag	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn som far illa eller riskerar att fara illa utvecklas gynnsamt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom områdena prevention samt barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Barn och unga som far illa/befinner sig i riskzon får stöd och skydd. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Kommentar

Strategiskt arbete

Drogförebyggande ANDT- (alkohol, narkotika, doping, tobak) arbete

Förvaltningen samordnar och stödjer det långsiktiga och kunskapsbaserade förebyggande arbetet mot tobak, alkohol och narkotika. Förvaltningen stöttar löpande stadsdelsförvaltningarnas preventiva insatser genom stadsövergripande samordning samt genom att tillhandahålla och sprida material och verktyg för drogförebyggande arbete. Förvaltningen sprider även omvärldsbevakning om prevention, med fokus på barn och unga.

Förvaltningen ansvarar för att stödja stadens förvaltningar i implementering och genomförande av Stockholms stads program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018-2021. Socialförvaltningen ska fortsatt bistå stadsdelsnämnderna i det förebyggande arbetet för att minska narkotikaanvändningen. Förvaltningen stöttar utvecklingen av stadens förebyggande, fältförlagda och uppsökande verksamheter, genom att sprida kunskap och möjliggöra erfarenhetsutbyte i stadsövergripande samverkan mellan verksamheternas chefer. Förvaltningen kartlägger förutsättningarna för att genomföra en stadsövergripande grundutbildning för stadens fältassistenter och uppsökare.

Förvaltningen ska i samarbete med kommunstyrelsen arbeta för att ytterligare stärka stadens arbete med drogprevention, genom att utbyta och samla kunskaper om effektiva metoder samt sprida stadens arbetssätt på europeisk nivå inom nätverket Eurocities.

Tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning

Socialförvaltningen svarar för samordning, information, utbildning för handlare, konsultativt stöd, samt myndighetssamverkan i frågor som rör tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning. Socialförvaltningen har även ansvar för att följa upp stadsdelsnämndernas tillsynsplaner och svarar även för uttag av tillsynsavgifterna, samt registrering av anmälan om försäljning av tobak och folköl.

Förvaltningen har även tillsynsansvaret för de försäljningsställen som inte har någon fast försäljningslokal i ett stadsdelsområde men där tillsynsansvaret ändå faller på Stockholms stad. Stockholms stads drygt 1 100 försäljningsställen av tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år. Försäljningsställen som ligger i närheten av skolor och där problem funnits med försäljning till minderåriga bör få fler tillsynsbesök per år. Socialnämnden ansvarar också för kontroll av vissa receptfria läkemedel.

Utbildning i tobaks- och alkohollagen genomförs löpande för stadsdelsförvaltningarna utefter behov. Revidering av de riktlinjer som gäller för tillsynsarbetet planeras under året.

Tidigt stöd till småbarnsföräldrar

I det sociala investeringsfondsprojektet *Stärkt tidigt stöd i samverkan* i ytterstaden driver förvaltningen ett utvecklingsarbete i samarbete med stadsdelsförvaltningarna Farsta, Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen och Spånga-Tensta. Projektet syftar till att öka och stärka det tidiga generella föräldrastödet till mammor och pappor i ytterstaden. Fokus ligger på samverkan mellan de professioner som i sitt dagliga arbete möter föräldrar och barn, såsom bl.a. barnavårdscentraler, barnmorskemottagningar, öppna förskolor och utrednings- och stödenheter inom socialtjänsten. I utvecklingsarbetet ingår att ge processtöd i samverkan för att öka förutsättningarna för att föräldrar och barn ska erbjudas hembesök och annat stöd i tillräcklig omfattning.

Stöd till barn i familjer med missbruk

Barn- och familjeperspektivet i missbruks- och beroendevården ska fortsätta att utvecklas. Samverkan internt inom socialtjänsten är av stor vikt för att säkerställa att barn till personer med missbruksproblematik får det skydd och stöd de behöver och har rätt till. Det sociala investeringsfondsprojektet *Nya vägar* drivs i samverkan mellan socialförvaltningen och Ersta värdpunkten. Projektet är treårigt och görs i samarbete med Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Skärholmens stadsdelsförvaltningar. Projektet syftar till att öka kunskapen hos förskolepersonal om föräldrar med missbruk eller beroende och stärka kontakten mellan förskolepersonal och socialtjänst. Målet är att fler barn ska få det stöd och skydd som de har rätt till och att föräldrar erbjuds den hjälp som de behöver.

Kartläggning av öppenvårdsinsatser

Socialförvaltningen ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsförvaltningarna kartlägga omfattningen och inriktningen på den öppenvård inom området barn och unga som erbjuds, samt föreslå åtgärder för att bidra till likställighet i staden.

Barn i familjehem

Arbetet med utvecklingen av stadens familjehemsvård, bland annat med fokus på barnens hälsa, skolgång och stöd efter avslutad placering ska fortsätta under året och bland annat utmynna i reviderade riktlinjer för familjehemsvården.

Sociala insatsgrupper (15 - 29 år)

Arbetet med sociala insatsgrupper (SIG), som riktar sig mot dem som vill lämna en kriminell livsstil, ska fortsätta och stadsdelsförvaltningarna ska använda denna arbetsmetod där behov finns. Socialförvaltningen ska arbeta koordinerat och samordnat med målgruppen 15 - 29 år. Ett utvecklingsområde är att skapa bättre förutsättningar för att nå den yngre målgruppen 15 - 19 år.

Pilotprojekt unga lagöverträdare

Som ett led i att utveckla stadens insatser för unga lagöverträdare ska socialförvaltningen i samråd med två till tre stadsdelsförvaltningar som visar intresse, bedriva ett pilotprojekt för myndighetsutövning kopplat till unga lagöverträdare. Genom pilotprojektet ska arbetssätt utvecklas för att bättre koordinera socialtjänstens resurser, till exempel genom att inrätta särskilda team eller specialisttjänster. Arbetet ska ske i nära samarbete med polis, vårdnadshavare och uppsökande socialsekreterare. Fokus ska ligga på snabb reaktion vid första misstanke samt att bygga kompetens kring ungas kriminella beteende och våldsbrottslighet.

Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete

I stadsledningskontorets anvisningar för verksamhetsplaneringen ombeds förvaltningen att under rubriken "förebyggande ungdoms- och fritidsarbete" beskriva vad som planeras för att stärka samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter, förebyggande och uppsökande socialt arbete. Då förvaltningen har ett omfattande förebyggande ungdoms- och fritidsarbete redogörs arbetet mer utförligt under respektive nämndmål, nedan följer en sammanfattning av pågående arbete i punktform:

- Förvaltningen ska under året i nära samarbete med utbildningsförvaltningen, SLK och berörda stadsdelsförvaltningar utarbeta och införa en modell för skolsociala stödteam som bygger på lärdomarna från pilotprojekten inom ramen för PPSS.
- Förvaltningen samordnar tillsammans med landstingens hälso- och sjukvårdsförvaltning stadens nio ungdomsmottagningar.
- Förvaltningen driver och samordnar sociala investeringsfondsprojektet *Stärkt tidigt stöd i samverkan* i samarbete med sju ytterstadsdelar. Projektet syftar till att öka och stärka det tidiga och tvärprofessionella föräldrastödet till mammor och pappor i ytterstaden.
- Förvaltningen driver och samordnar även det sociala investeringsfondsprojektet *Nya vägar* i samverkan med Ersta vändpunkten och fem stadsdelsförvaltningar. Projektet syftar till att öka kunskapen hos förskolepersonal om föräldrar med missbruk eller beroende och stärka kontakten mellan förskolepersonal och socialtjänst.
- Förvaltningen samordnar arbetet med sociala insatsgrupper (SIG), som riktar sig till personer i åldern 15 – 29 år som vill lämna en kriminell livsstil.
- Förvaltningen ska i samråd med två till tre stadsdelsnämnder som visar intresse, bedriva ett pilotprojekt för myndighetsutövning kopplat till unga lagöverträdare. Fokus ska ligga på snabb reaktion vid första misstanke samt att bygga kompetens kring ungas kriminella beteende och våldsbrottslighet.
- Förvaltningen ska tillsammans med utbildningsförvaltningen revidera stadens stödmaterial från 2015 om samverkan mellan skola och socialtjänst, med särskilt fokus på skolgången för barn som är medföljande till en förälder i skyddat boende.

- Förvaltningen samordnar satsningen med lokala SIP-samordnare, som dels verkar för att alla barn och unga i behov av samordnat stöd från både staden och landstinget, ska erbjudas en samordnad individuell plan (SIP) med syftet att skapa en förbättrad livssituation för den enskilde, dels verkar för att det finns långsiktiga och hållbara strukturer för lokal samverkan avseende barn och unga i behov av samordnat stöd
- Under året fortsätter etableringen av Framtid Stockholm Järva tillsammans med landstinget och berörda stadsdelsförvaltningar.
- Förvaltningen ger stöd till Individuell Människohjälp för att samordna civilsamhällets insatser för ensamkommande barn.

Driftverksamhet

Jour- och stödinsatser

Förvaltningen ger akuta insatser på jourtid till barn och ungdomar som far illa. *Socialjouren* gör risk- och skyddsbedömningar och kan utifrån gällande lagstiftning bevilja insatser, till exempel boende med olika grader av stöd och skydd. Barnets bästa är avgörande vid beslut som rör barn och dokumentation sker i BBIC i stadens dokumentationssystem och enligt Signs of Safety. Barn som upplevt våld är brottsoffer och en anmälan samt utredning görs enligt socialtjänstlagen. Socialjouren samverkar i det akuta skedet med polis, sjukvård, barn och ungdomspsykiatri (BUP), skola, migrationsverket, ungdomsjouren och andra myndigheter och har socialtjänstens samordningsansvar mellan myndigheter under icke kontorstid. All dokumentation överlämnas till stadsdelsförvaltningen för fortsatt handläggning nästkommande vardag. Överlämningen följs upp för att säkerställa att stadsdelsförvaltningen tar vid. Socialjouren har rutiner för att uppmärksamma och handlägga ärenden där det finns misstankar om att barn och ungdomar utsätts för människohandel.

Socialjouren tillförs resurser för att på dagtid arbeta med att följa upp, och vid behov kunna placera, barn som avvikit (eller som inte sökt asyl). Socialjouren har kontakt med placerande kommuner, förvaltningens eget stödboende för placering samt uppsökarna som arbetar med särskilt fokus på ensamkommande barn och unga.

Enheten för stöd och skydd tar på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna emot barnfamiljer för utredning och stöd i föräldraskapet samt flickor och pojkar 0-12 år som inte har föräldrar och är i behov av skydd. Verksamheten får förfrågningar när det gäller akutplaceringar, utredningar och föräldrastöd. Utifrån familjens individuella behov ges insatser som samtal, miljöterapeutiska interventioner samt pedagogiskt och vägledande arbete utifrån beprövad erfarenhet.

En tydlig tendens under senare år är att föräldrastöd dygnet runt inte efterfrågas i någon stor utsträckning. En anledning till detta är förändrade arbetssätt i stadsdelsförvaltningarna i form av fler öppenvårdsinsatser. Behovet ökar däremot av utredningsplatser där föräldraförmågan bedöms. Under året kommer förvaltningen att inventera stadsdelsförvaltningarnas behov av insatser kring stöd till föräldrar. En utvecklingsgrupp/referensgrupp kommer bildas som ett led i detta.

Barn som bor tillsammans med sina mödrar på Kriscentrum för kvinnor uppmärksammas särskilt och verksamheten förmedlar kontakt med BUP-mottagningar vid behov. Samarbetet med placerande stadsdelsförvaltning är tätt. Barnens bästa beaktas vid alla beslut och alla barn

har rätt att säga sin mening.

Information, som anpassats efter barnets ålder och mognad, finns inom samtliga verksamheter som tar emot barn och ungdomar. Barn och ungdomar i förvaltningens verksamheter får komma till tals, får information om sina rättigheter, varför de bor på sitt boende samt vart de kan vända sig för stöd efter det att de skrivits ut.

Att stärka evidens och egenutvärdering har fortsatt hög prioritet. Samtliga verksamheter använder någon form av manualbaserat, eller på annat sätt beprövade, arbetssätt. Effekt och nöjdhet hos brukarna följs upp i egenutvärderingar. Sammanställning och resultatredovisning dokumenteras och ligger till grund för kommande års utvecklingsarbete och kvalitetssäkring. Samverkan med stadsövergripande avdelningens olika kompetenscentra, framförallt när det gäller våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt barnrättsfrågor fortsätter.

Förvaltningen har ett akut- och korttidsboende, Giovannis, med tio platser för ungdomar i åldrarna 13-20 år. Insatsen är enligt SoL eller LVU och placeringar görs av socialjouren och stadsdelsförvaltningarna. På Giovannis kan ensamkommande ungdomar som avvikit från sina placeringar i andra kommuner, eller som inte har kontakt med myndigheter eller på annat sätt befinner sig i riskzon placeras. Socialjouren kommer att förstärkas med en socialsekreterare som kan stötta Giovannis och andra involverade myndigheter för att kunna länka dessa ungdomar vidare.

Jourhem och familjehem

Förvaltningen erbjuder stadsdelsnämnderna jourhem för barn och ungdomar i behov av akuta, kortvariga placeringar i familjer samt familjehem för en längre tids placering. Resursteamet rekryterar, utbildar och utreder nya jourhem och familjehem och samarbetar med ett femtiotal enskilda personer och par. Förvaltningen utreder även de enskilda personer och familjer som är jourhem på uppdrag av enskilt drivna jourhemsverksamheter som staden slutit ramavtal med.

Placeringstiderna i jourhem har ökat under senare år, vilket gör att många jourhem övergår till att vara familjehem och inte längre kan ta uppdrag som jourhem. Behovet av nya hem är stort och rekryteringsinsatser intensifieras under 2018.

Stadsdelsförvaltningarna har omfattande behov av nyrekryterade familjehem. Under året genomför verksamheten riktade rekryteringskampanjer för att nå familjer som kan tänka sig att bli familjehem för en tonåring. Arbetet med att utveckla och erbjuda förstärkt familjevård fortsätter och sker i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna samt med andra enheter inom förvaltningen. Det finns möjlighet för jour- och familjehem att få konsultation i akuta situationer på kvällar, nätter och helger genom Socialjouren.

Förvaltningen erbjuder genom *Duvnäs föräldrastöd* familjebehandling med fokus på anknytning och samspelsstöd för familjer med barn upp till 10 år. Verksamheten riktas främst gentemot adoptivfamiljer och målet är att föräldrarna utvecklas i sitt föräldraskap.

Skolfam är en forskningsbaserad och förebyggande samverkansmodell och riktar sig till barn placerade i familjehem. Målet är att barnen ska få stöd till goda skolresultat och avsluta grundskolan med behörighet till gymnasieskolan. Fler sexåringar förväntas delta i Skolfam under året. Tidiga insatser gynnar barnens skolutveckling och Skolfam följer forskning på området och uppmuntrar familjehemsföräldrar att ta till sig kunskap och stimulera barnen på

ett individuellt anpassat sätt.

Förvaltningen erbjuder råd och stöd till föräldrar som har barn placerade i familjehem, inför möten med placerande socialtjänst om utredning, beslut och umgängesplan eller information om rättigheter och skyldigheter som förälder till ett placerat barn.

Framtid Stockholm

Förvaltningen medverkar till att skapa ett Stockholm för alla genom Framtid Stockholm i samverkan med och som ett stadsövergripande komplement till stadsdelsförvaltningarnas öppenvårdsinsatser. Uppdraget är att erbjuda insatser till barn och ungdomar upp till 20 år med riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol och narkotika eller oro för missbruk. Verksamheten riktar sig även till ungdomarnas familjer. Insatserna ska leda till drogfrihet och en förbättrad livssituation. Uppdraget är brett och spänner över många områden: olika former av uppsökande arbete bland unga i riskmiljöer, rådgivning och behandling vid riskbruk/missbruk och beroende hos ungdomar, särskilt kvalificerad kontaktperson, ungdomstjänst, stöd till brottsutsatta, medling, närvaro vid polisförhör samt arbete med unga lagöverträdare. Framtid Stockholm erbjuder också utbildningar för att stärka föräldrar och familjer, kollegor inom staden och andra professionella. Allt fler unga kvinnor har omfattande missbruksproblem, och därför ska arbetssätt för att nå dessa särskilt utvecklas under året. Samarbete med andra, internt och externt, är en förutsättning för att lyckas med uppdraget. Viktiga samarbetsparter är samlokaliserade läkare, sjuksköterskor, barnmorska och psykolog från landstinget liksom andra interna och externa samarbetspartners som stadsdelsförvaltningarna och polisen.

Under året vidareutvecklas Framtid Stockholm Järva. Satsningen finansieras via Sociala investeringsfonden och innefattar uppsökande socialsekreterare, socialsekreterare med uppdrag i enlighet med MiniMaria, Stödcentrum och särskild kvalificerad kontaktperson, familjebehandlare, gruppleadare och administratör. Även landstinget deltar i etableringen med adekvata resurser. Arbetet i FS Järva kommer att ske i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna på Järva.

Uppsökande arbete riktat till ungdomar

Förvaltningen bedriver socialt uppsökande arbete riktat till barn och ungdomar som ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas uppsökare. Syftet är att förebygga att barn och ungdomar hamnar i missbruk, kriminalitet, prostitution eller annat socialt nedbrytande beteende. Vid sidan av det ordinarie fältförlagda arbetet bedriver Ungdomsjouren i samarbete med regionkoordinator uppsökande arbete med särskilt fokus på unga som utsätts för människohandel och prostitution (Prostitutionsuppsökarna), ungdomar i missbruksmiljöer (MUMIN- Maria Ungdom Motiverande Intervention) samt ensamkommande barn (EKB-teamet) och länkar unga vidare till stadsdelsförvaltningarna. Regionkoordinatorns uppdrag innebär att bistå socialtjänsten i länet med metodstöd samt koordinera och samordna arbetet i pågående ärenden mellan berörda myndigheter. Uppdraget som koordinator kommer förlängas under 2018 och EKB-teamet kommer att förstärkas för att fånga upp bland annat ungdomar som avvikit från sina placeringar i andra kommuner, som inte har kontakt med myndigheter eller på annat sätt befinner sig i riskzon.

Ungdomsuppsökarna arbetar dagtid, kvällar, nätter och helger i city och i tunnelbanans mest utsatta knutpunkter. Samverkan med stadsdelsförvaltningarnas fältare, polis, stadens fältverksamheter och ideella organisationer är av stor vikt för den lokala

omvärldsbevakningen. Framtid Stockholm närvarar vid olika evenemang i staden och har god kännedom om ungdomsmiljöer. Förvaltningen har en aktiv dialog med olika intressenter i frågor som rör målgruppen.

Under året fortsätter arbetet med att finna samverkansformer med polisen utifrån dess nya organisation. Ungdomsjouren samarbetar också med Skyddsvärnets trygghetsvårdar, som är ett komplement till ungdomsuppsökarna och som har upphandlats av nämnden.

Stödinsatser och ungdomstjänst

Ungdomstjänst är en påföljd i Brottsbalken för ungdomar mellan 15 och 20 år som inte har ett särskilt behov av vård eller andra insatser enligt SoL eller LVU. Den som döms till ungdomstjänst ska utföra oavlönat arbete och delta i annan särskilt ordnad verksamhet. Framtid Stockholm ansvarar för att verkställa ungdomstjänsten för staden och samarbetar med hundratalet arbetsplatser inom privata sektorn, idéburna organisationer och kommunala verksamheter. Också insatsen med särskilt kvalificerad kontaktperson är en insats som ungdomar kan dömas till i stället för att placeras på behandlingshem eller annan institution. Kontaktpersonen ska följa ungdomens utveckling och ge stöd på hemmaplan. Verksamheten har en jämn och stadig tillströmning av ungdomar och insatsen utförs på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna.

Barnahus

Barnahus Stockholm ger möjlighet för barn som misstänks ha blivit utsatta för brott i form av våld eller sexuella övergrepp, att under polisens utredning möta olika myndigheter på ett och samma ställe i barnanpassade lokaler. Det är en samverkansmodell mellan socialtjänst, polis, åklagare, barnpsykiatri samt barn- och rättsmedicin. Både barn och anhöriga erbjuds krisstöd. Det övergripande syftet med verksamheten är att de myndigheter som arbetar med barnen ska samverka så att barn som är utsatta för brott i form av våld eller övergrepp ska få ett så bra och professionellt och sammanhållet stöd och bemötande som möjligt, både i den psykosociala och i den rättsliga processen. Arbetet på Barnahus Stockholm genomsyras av Barnkonventionens grunder.

På Barnahus arbetar ett 80-tal personer, de flesta poliser. Förvaltningen har åtta medarbetare på plats som arbetar med konsultation och stöd till den lokala socialtjänsten, med att lyfta barnets perspektiv i de ärenden som handläggs samt med stöd till medföljande trygghetspersoner och föräldrar till barn som kommer på förhör. Trygghetspersoner kan t.ex. vara familjehem, personer från skola/förskola eller vårdnadshavare som får stöd och information för att kunna möta barnets behov på bästa sätt. En viktig del av verksamheten är att samordna och leda de samråd som är ett av naven i handläggningen av ärende. Stockholms stad har också ett avtal med länskommunerna Solna, Sundbyberg, Ekerö och Lidingö.

Förvaltningen erbjuder genom Barnahus ett introduktionsprogram som riktar sig till nyanställda socialsekreterare, med aktuell forskning inom området och arbetsmetoder, kompetensutveckling och auskultation för stadsdelsförvaltningarna.

Förstärkningsteamet

Inom ramen för stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare har socialförvaltningen ett specialistteam av erfarna socialsekreterare som förstärker i myndighetsutövning rörande barn och unga i stadsdelsförvaltningarna. Flera olika åtgärder för att minska personalomsättning har lett till färre inhyrda socionomer. Andelen relativt unga

och oerfarna socialsekreterare är dock fortfarande stor. Genom att förstärkningsteamet arbetar tillsammans med handläggarna och deltar i utvecklingsarbetet på stadsdelsförvaltningarna sprids kunskap och erfarenhet. Förstärkningsteamet har sedan starten haft stor efterfrågan och har utökats successivt. I enlighet med stadens budget 2018 kommer teamet utökas ytterligare.

Förstärkningsteamet har en viktig roll när det gäller att lyfta barnets bästa i de utredningar man medverkar i samt att hålla det enskilda barnet i fokus och ansvar för att dess vilja kommer fram i utredningen.

Origo

Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum som har fokus på ungdomar och unga vuxna mellan 13 och 26 år som lever i en hederskontext och som begränsas av hedersnormer. Verksamheten arbetar utifrån stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och erbjuder stöd och rådgivningssamtal till ungdomar och unga vuxna både via nätet och via besök. Även yrkesverksamma får stöd och vägledning, Origo anordnar seminarier och utbildningsdagar om hedersrelaterat förtryck och våld till yrkes- och ideellt verksamma samt fungerar som en kunskapsbank på nätet.

Origo är ett samarbete mellan StorSthlm (tidigare kommunerna i Stockholms län), Polismyndigheten i Stockholms Län och Stockholms läns landsting. Samtliga huvudmän har förlängt avtalet och verksamheten fortsätter till 2020 med möjlighet till ytterligare förlängning. Under året kommer Origo att stärka samarbetet med stadsdelsförvaltningarna och förvaltningens övriga verksamheter.

Antal yrkesverksamma och ungdomar som kontakter verksamheten har ökat markant de senaste åren och Origo utvecklar arbetet med ambassadörer som kan arbeta förebyggande och uppsökande med ungdomar i en hederskontext, exempelvis Elektra Fryshuset där man samarbetar genom skolföreläsningar för att sprida information om hur Origo och andra myndigheter kan vara till hjälp.

Origo fortsätter arbetet med att stötta yrkesverksamma i länet att arbeta uppsökande och förebyggande med ungdomar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn och ungdomar som bedöms få sina behov tillgodosedda i jour- eller familjehemmet (Resursteamens barn och ungdom).	85 %		Tertial
♀ Andel barn och ungdomar som bedöms ha skyddsbehov som kunnat placeras under trygga förhållanden (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial
♀ Andel barn/ungdomar under 18 år som vid avslutad kontakt inte har en problematisk alkoholkonsumtion (Framtid Stockholm).	80 %		Halvår
Andel kunder med minderåriga/hemmavarande barn som i hög grad anser att insatsen haft betydelse ur barnens perspektiv (Familjerådgivningen).	75 %		Halvår
♀ Andel ungdomar som har fullföljt sin ungdomstjänst (Framtid Stockholm).	80 %		Halvår
♀ Andel ungdomar som inte använder narkotika efter avslutad kontakt (Framtid Stockholm).	80 %		Halvår
♀ Andelen ungdomar som fått brottsofferstöd upplever en positiv förändring av sin livssituation (Framtid Stockholm).	70 %		Halvår

Nämndmål:

Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Förväntat resultat

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Nya socialsekreterare är nöjda med stadens introduktionsutbildning.

Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet. Myndighetsutövande enheter inom förvaltningen följer och analyserar domar samt har fortlöpande omvärldsbevakning.

Kommentar

Strategiskt arbete

Socialförvaltningen bidrar till målet att Stockholms medborgare ska få likvärdiga insatser inom socialtjänsten genom att stödja och vägleda stadsdelsförvaltningarna. Det stadsövergripande strategiska uppdraget syftar till att stärka likställigheten inom staden bland annat genom stadsövergripande riktlinjer, samordning av nätverk, driva stadsövergripande utvecklingsprojekt, verksamhetsstöd och utbildningsinsatser riktade till stadsdelsförvaltningarna, samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Förvaltningen svarar även för stadens forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område. Förvaltningen ska årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen. Socialtjänst- och funktionshinderinspektörernas granskningar är ett viktigt instrument för att upprätthålla och utveckla kvaliteten, liksom de forsknings- och utvecklingsprojekt socialnämnden finansierar.

Nätverk

Förvaltningen samordnar olika nätverksgrupper med chefer och medarbetare inom samtliga verksamhetsområden som rör barn och unga samt vuxna. Under året kommer arbete med att effektivisera nätverksarbetet att fortsätta.

Riktlinjer

Ett av förvaltningens viktigaste redskap för att uppnå en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet är det löpande arbetet med att upprätthålla aktuella riktlinjer inom varje verksamhetsområde. Arbetet med riktlinjerna är ständigt pågående. Framtagande och revidering av riktlinjer görs i samverkan med stadsdelsförvaltningarna/Enheten för hemlösa och juridiska avdelningen vid SLK.

Under året är det aktuellt med en revidering/implementering av riktlinjer inom följande områden:

- Riktlinjerna avseende missbruk- och beroende
- Riktlinjerna avseende socialpsykiatri
- Riktlinjerna för ekonomiskt bistånd ska implementeras
- Riktlinjerna för handläggning och dokumentation i barn- och ungdomsärenden
- Riktlinjerna för adoption, faderskap och föräldraskap samt vårdnad, boende, umgänge

och namn

- Riktlinjerna rörande familjerättens olika områden kommer att slås ihop till en gemensam riktlinje för familjerätten
- Riktlinjerna för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn
- Riktlinjerna för familjehemsvård
- Riktlinjerna för riksfärdtjänst ska implementeras
- Riktlinjerna för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning
- Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och ungdomar med funktionsnedsättning

Socialtjänstrapport

Förvaltningen tar årligen fram en socialtjänstrapport, vars syfte är att ge en beskrivning av tillståndet i socialtjänsten i Stockholms stad, hur den utvecklas över tid och i viss mån analysera denna utveckling. Rapporten syftar också till att fungera som ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst. Målgruppen för rapporten är i första hand medarbetare inom stadens socialtjänst och på stadsledningskontoret, samt stadens politiker.

Metodstöd

Under 2017 påbörjades ett arbete med att ta fram en manual kopplad till den gemensamma utredningsmall som under 2016 togs fram som stöd för familjerättens utredningar avseende vårdnad, boende och umgänge. Arbetet med manualen kommer att slutföras under 2018 och det framtagna materialet görs känt bland chefer och familjerättssekreterare i staden.

En ny version av metodstödet DUR (dokumentation, utredning, resultat) inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri kommer att slutföras under året. Målet är att införliva ett tydligare barn- och anhörigperspektiv i materialet. Den nya versionen kommer att testas av en till två stadsdelsförvaltningar och kommer även att stämmas av med en referensgrupp bestående av brukarorganisationer.

Under 2017 har socialförvaltningen arbetat med att i samråd med stadsdelsförvaltningarna ta fram ett stödmaterial om barnrättsperspektiv i socialtjänsten. Materialet består av tre delar; Barnets rätt till delaktighet både som grupp och i individärenden, barnets bästa och samverkan för att uppnå en helhetssyn på barnets situation. Med stödmaterialet som utgångspunkt kommer stadsdelsförvaltningarna erbjudas stöd i det lokala arbetet med att integrera ett barnrättsperspektiv i socialtjänstens olika verksamhetsområden.

Utbildningar/kompetensutveckling

Barn och unga

Sedan tidigare finns introduktionsutbildningar för nya socialsekreterare som jobbar med utredningar om stöd och skydd för barn och unga. Introduktionsutbildningar om adoption, vårdnad, boende och umgänge, samarbetssamtal, faderskap och föräldraskap samt umgängesstöd, ska nu införas för nyanställda inom familjerätten.

Utbildningar för handläggare inom familjehemsvården kommer också att genomföras under året för medarbetare som arbetat mindre än två år inom området.

Vuxna

Förvaltningen kommer under året att som tidigare erbjuda introduktionsutbildning en gång per termin för samtliga nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare som arbetar inom de verksamhetsområden som rör vuxna. Utbildningen är för närvarande två dagar och kompletteras med riktade riktlinjeutbildningar inom respektive verksamhetsområde. I introduktionsutbildningen ingår bland annat ett avsnitt om barnperspektivet och barns delaktighet.

Förvaltningen fortsätter det långsiktiga implementeringsarbetet av nationella riktlinjer för missbruk- och beroendevård genom att bland annat genomföra en Case Manager utbildning för i första hand socialsekreterare inom missbruk och beroendevård och socialpsykiatri.

I samverkan med äldreförvaltningen kommer utbildningsinsatser att genomföras inom insatsen ledsagning och ledsagarservice. Utbildningen kommer att utgå från nuvarande riktlinjer, aktuell rättspraxis samt det reviderade förslaget till riktlinjer. Utbildningen genomförs för chefer och medarbetare inom socialtjänst och äldreomsorg.

Under året erbjuds nyanställda handläggare inom socialpsykiatri förutom introduktionsutbildning en basutbildning i neuropsykiatri. En webbutbildning om psykiatriska diagnoser kommer att finnas tillgänglig på intranätet.

ASI

Addiction Severity Index (ASI) är en standardiserad bedömningsmetod för bland annat utredning och uppföljning inom missbruks- och beroendevården. Utbildning i ASI genomförs två gånger per termin av stadens egen ASI utbildare. Under året fortsätter arbetet med att stödja stadens missbruksenheter avseende implementering av ASI-uppföljningsintervjun för att den ska genomföras på ett systematiskt sätt.

MI

Motiverande samtal (motivational interviewing), MI, är en rekommenderad samtalsmetod som används i rådgivning och behandling för att underlätta förändringsprocesser. Utbildningar i MI genomförs två till tre gånger per månad och utbildning av MI-coacher en till två gånger per månad. Förvaltningen genomför även en fördjupningsutbildning en gång per termin för MI-coacher.

Forum Carpe

Forum Carpes uppdrag innebär att skapa och genomföra kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare inom funktionshinderområdet, hålla nätverk och sprida goda exempel från verksamheter i länet. Uppdraget innebär även att synliggöra och omvärldsbevaka funktionshinderområdet genom samverkan med aktörer på nationell- och regional nivå. Under året kommer Forum Carpe bland annat att fokusera på att fortsätta arbetet med att ta fram material för webbaserat lärande som ett komplement till det ordinarie utbudet. Projektledningen kommer också att vidareutveckla dels sina metoder för kvalitetssäkring av aktiviteterna som forumet erbjuder och dels samverkan med de organisatoriska grupperna som finns kopplade till Forum Carpe.

Verksamhetssystem/IT frågor

Arbete pågår vid SLK med moderniseringen av stadens sociala system och flera medarbetare inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor är utlånade till detta. Även personal från socialtjänstavdelningen deltar som sakkunniga och i referensgrupp. En del av tidigare

påbörjat arbete med statistikutveckling inom individ och familjeomsorgen kommer att fortsätta under året.

Förvaltningen utbildar i samarbete med äldreförvaltningen utförarverksamheter i stadens dokumentationsstöd för utförare inom funktionsnedsättning och äldreomsorg, ParaSoL.

Förvaltningen ska under året delta i arbetet med att flytta stadens e-tjänst för ansökan om stöd och service (ASOS) enligt socialtjänstlagen, SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, inom äldreomsorg, socialpsykiatri och funktionsnedsättning till den nya e-tjänsteplattformen för att uppnå en ökad digital tillgänglighet.

Löpande uppdateringar görs av DUR, som är stadens utredningsinstrument inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Samverkan

Samverkan är en viktig del för förvaltningens arbete för att stockholmarna ska erhålla en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor.

Förvaltningen samverkar med stadsdelsförvaltningarna och fackförvaltningar som exempelvis arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen. Förvaltningen har regelbundna möten med juridiska avdelningen för att stämma av juridiska frågor som uppkommer i det löpande arbetet men också i framtagande av riktlinjer, program och handlingsplaner. Vidare sker samverkan med andra parter som exempelvis habilitering, försäkringskassa, beroendevård, Kriminalvården, psykiatri och FINSAM. Förvaltningen deltar regelbundet vid möten med StorSthlm (tidigare KSL) och Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare

Kommunstyrelsen, socialnämnden och äldrenämnden beslutade år 2016 om en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Implementeringsarbetet leds av en central styrgrupp, och i varje stadsdelsnämnd ska det finnas lokala styrgrupper med ansvar för implementeringen. De lokala styrgrupperna rekommenderas att inledningsvis år 2018 ta fram konkreta och mätbara delmål för de olika utvecklingsområdena i handlingsplanen. Stadsdelsförvaltningarna ska ansvara för att följa upp övergripande måluppfyllelse och resultat i form av minskad personalrörlighet och förbättrad arbetssituation. Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att utforma mätbara mål och sätt att följa upp dessa.

Under året ska kommunstyrelsen, socialnämnden och äldrenämnden gemensamt besluta om hur arbetet för att förbättra arbetssituationen ska fortsätta när handlingsplanen löper ut.

Uppdrag psykisk hälsa

Förvaltningen fortsätter under året att arbeta inom ramen för överenskommelsen som slutits mellan staten och SKL inom Uppdrag psykisk hälsa. Syftet är att främja riktade insatser inom psykisk hälsa med fokus på fem fokusområden: ledning styrning och organisation, förebyggande och främjande insatser, utsatta grupper, enskildas delaktighet och rättigheter samt tillgängliga och tidiga insatser. Arbetet sker bland annat genom deltagande i det länsövergripande arbetet som leds av StorSthlm och Stockholms läns landsting och genom egna riktade insatser i staden som exempelvis samordning av tre stadsdelsförvaltningars

arbete med fritidslotsar.

Program för stöd till anhöriga

År 2017 antog staden ett nytt program för stöd till anhöriga. Under 2018 ska socialförvaltningen och äldreförvaltningen i samarbete med stadsdelsförvaltningarna fortsätta implementeringen av programmet. Staden ska erbjuda anhöriga ett preventivt stöd och insatserna ska vara likvärdiga i hela staden. För att uppnå detta ska socialförvaltningen och äldreförvaltningen bland annat genomföra en kartläggning av stadsdelsförvaltningarnas anhörigstöd. I arbetet ska frågan om organiseringen av stadens anhörigkonsulenter beaktas. Förvaltningarna ska göra en gemensam plan för hur arbetet med implementeringen av programmet ska fortsätta under 2018 samt se över behovet av kompetensutveckling. Att efterfråga anhörigas behov är en del av förvaltningens arbete.

Inom ramen för arbetet ska socialförvaltningen även beakta det uppdrag som riktas till stadsdelsförvaltningarnas arbete med anhörigstöd inom missbruksvården. I budgeten för 2018 framkommer att stadsdelsförvaltningarna behöver utveckla och stärka arbetet med stöd till anhöriga i enlighet med de nationella riktlinjerna för missbruk och beroende och stadens program.

Forskning och utveckling

En viktig del av forsknings- och utvecklingsarbetet är att bidra till utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst genom att sprida resultat och kunskaper från pågående och avslutade forsknings- och utvecklingsprojekt samt studiebesök inom socialtjänsten. I socialförvaltningens kunskapsbank, en samarbetsyta med forskningsrapporter m.m., går det att ta del av ca 190 projekt med ca 300 projektplaner och rapporter som är finansierade av avdelningen för stadsövergripande frågor och sociala investeringsfonden. Under året ska Kunskapsbanken kompletteras med rapporter från stadsdelsförvaltningar som är på uppdrag av staden och har ett allmänt intresse.

Alla medarbetare inom socialtjänsten bjuds in till FoU-frukostseminarier med syfte att sprida resultat från forskningsstudier och lokala utvecklingsprojekt. För 2018 planeras fyra FoU-frukostseminarier.

Socialförvaltningen utlyser medel inför år 2018 till lokala utvecklingsprojekt och studiebesök som stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningens enheter kan söka. Ansökningarna kommer att prioriteras utifrån hur väl de uppfyller följande kriterier:

- Omfattar flera stadsdelsförvaltningar
- Är av strategisk betydelse för staden som helhet
- Har en idé om forskningsanknytning

Lokala utvecklingsprogram

Kommunfullmäktige fattade i oktober 2015 beslut om Riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete. Ett lokalt utvecklingsprogram är ett program som innefattar långsiktiga mål och åtgärder för hur ett stadsdelsområde bör utvecklas för att stadens vision, ett Stockholm för alla, på sikt ska kunna uppnås. Facknämnder ska bidra till genomförandet av utvecklingsprogrammen.

Socialförvaltningen har ett samarbete med de sju prioriterade stadsdelarna utifrån deras utvecklingsprogram. Förvaltningen medverkar i stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsarbete utifrån ett antal aktiviteter som förvaltningen och stadsdelsförvaltningarna

gemensamt kommit fram till. Sedan 2017 är socialförvaltningen involverad i 39 aktiviteter och dessa kan komma att utökas under 2018, beroende på vilka aktiviteter som stadsdelsförvaltningarna tar upp i samband med VP 2018. Målsättningen är att prioritera insatser som leder till minskade skillnader och ökad social sammanhållning inom staden.

Kvalitetsgranskningar

Socialtjänstinspektörerna har till uppgift att granska verksamheter inom stadens individ- och familjeomsorg ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Under 2018 kommer socialtjänstinspektörerna fortsätta granskningen av den sociala ungdomsvården, med fokus på handläggningen av ungdomar med allvarligare beteendeproblem. Under året kommer även granskning av LVM-handläggningen, med fokus på rättssäkerhet, att göras.

Funktionshinderinspektörerna granskar och bevakar kvalitet utifrån ett brukarperspektiv i biståndsbedömda insatser inom områdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Under 2018 kommer funktionshinderinspektörerna granska insatsen boendestöd inom verksamhetsområdena socialpsykiatri och funktionsnedsättning med fokus på den enskildes delaktighet. Under året kommer även en granskning av barnperspektivet i handläggning av insatser som rör vuxna med minderåriga barn att göras.

Organisations- och föreningsstöd

Organisations- och föreningsutskottet fördelar bidrag till cirka 120 verksamheter genom verksamhetsbidrag och tidsbegränsade bidrag. Under 2017 togs nya riktlinjer och blanketter fram och dessa kommer att utvärderas under året. Förvaltningen kommer också fortsätta arbetet med kartläggning och utvärdering av hur bidragen fördelar sig ur ett jämställdhetsperspektiv samt mellan de olika målgrupperna.

Det pågår även samverkan med idéburna organisationer enligt modellen idéburet offentligt partnerskap, IOP. Under året kommer ingångna IOP följas upp och utvärderas. Staden har beslutat om riktlinjer och förvaltningen har tagit fram interna riktlinjer för hantering av kommande IOP

I dagsläget är cirka 75 ideella organisationer anslutna till "Överenskommelsen mellan Stockholms stad och den idéburna sektorn". Under 2017 togs en ny struktur fram för samarbetet och sektorn har delats in i fem mindre intressegrupper. Fokus under året kommer vara att utveckla samarbetet inom respektive grupp.

Driftsverksamhet

Boutredning

Inom socialförvaltningen finns *Boutredningsenheten*, som handlägger ärenden kring dödsboanmälan och ekonomiskt bistånd till begravningskostnader, ansvarar för provisorisk dödsboförvaltning samt ordnar med gravsättning i vissa fall. Enheten hanterar också internationella dödsbon, om det i Sverige finns egendom efter någon som vid sin död inte hade sin hemvist i landet. Under året kommer enheten följa upp hur sökande upplever kontakten med enheten. Man kommer också arbeta med motiverande samtal i syfte att verka för att anhöriga tar hand om dödsboförvaltningen. Utbetalningarna för ekonomiskt bistånd till begravningskostnader har ökat under 2017, dels på grund av ett ökat antal ärenden, dels på

grund av att enheten har justerat sina rutiner för hur Socialstyrelsens rekommendationer ska tillämpas i dessa ärenden. Denna ökning väntas bestå under 2018.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel deltagare som är nöjda med introduktionsutbildningen	90 %		År
Andel deltagare som är nöjda med nätverken som den stadsövergripande avdelningen håller i	80 %		År
Andel deltagare som är nöjda med stadsövergripande avdelningens utbildningar/konferenser	80 %		År
Andel dödsboanmälningar som handlagts inom två veckor	90 %		År
Andel ärenden om ekonomiskt bistånd för begravningskostnader som handlagts inom två veckor	90 %		År

Nämndmål:

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Målen för socialförvaltningens insatser till vuxna stockholmare uppnås. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Kommentar

Strategiskt arbete

Genom implementering av riktlinjer och samarbete med landsting och myndigheter stödjer socialförvaltningen stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med människor som befinner sig i en utsatt situation.

Budget- och skuldrådgivning

Under året kommer nätverken för budget- och skuldrådgivningen att fokusera på att utveckla stadens budget- och skuldrådgivning. De reviderade riktlinjerna kommer att implementeras inom verksamhetsområdet för att bidra till en ökad likställighet mellan förvaltningarna. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kommer informationsmaterial att ses över, med fokus på att tillgänglighetsanpassa den.

För att utvärdera vilket stöd överskuldssatta familjer får av staden kommer chefer för budget- och skuldrådgivning samt skuldrådgivare att intervjuas. Resultatet kommer att sammanställas i en rapport och lämnas till socialnämnden. Under året kommer socialförvaltningen fortsatt samordna budbärande utbildningar - en utbildning som riktar sig till anställda som träffar personer som riskerar att få, eller redan har ekonomiska problem.

Missbruk- och beroende

Socialtjänsten får från den 1 januari 2018 ett utökat ansvar gällande missbruk av spel om

pengar då det likställs med de andra typer av missbruk som socialtjänsten idag har ett särskilt utpekat ansvar för. Lagändringen innebär att socialtjänsten, i likhet med vad som gäller för missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel, ska bistå med insatser eller försöka motivera missbrukare av spel om pengar som behöver stöd, vård och behandlingsinsatser att söka hjälp för att komma till rätta med sina problem. Ansvaret utvidgas på motsvarande sätt till att socialtjänsten aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar bland barn och unga. Riktlinjerna för missbruk och beroende ska uppdateras i enlighet med ändringarna i SoL.

Rutiner för hur stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa ska ta tillvara barnperspektivet kommer att tas fram. De stadsövergripande introduktionsutbildningarna kommer att kompletteras med verksamhetsspecifika utbildningar som rör missbruk och beroende.

Då ansvaret för stöd och behandling för personer med missbruk och beroende är tudelat mellan kommuner och landsting är samverkan mellan staden och landstinget av yttersta vikt för att stadsdelsförvaltningarna ska ha möjlighet att erbjuda en verksamhet av god kvalitet. Representant från förvaltningen samordnar och deltar i flera samverkans- och arbetsgrupper med syfte att förbättra samverkan. Förvaltningen ska stötta stadsdelsförvaltningarna i implementeringen av socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende, genom utbildning och metodstöd.

Förvaltningen ska fortsätta att utveckla former för samarbete mellan socialtjänst, beroendevård och psykiatri för att forma insatser till denna målgrupp. Under 2017 antog Stockholms stad den regionala samverkansöverenskommelsen mellan Stockholms läns landsting och StorSthlm för personer med missbruk och beroende. Samverkan ska främst bedrivas i de lokala samråden och lokala handlingsplaner för hur samråden ska samverka ska tas fram. Förvaltningen kommer att stötta stadsdelsförvaltningarna i implementeringen av överenskommelsen och i att ta fram lokala handlingsplaner som beskriver hur samverkan ska ske. Utifrån de åtgärdsförslag som lämnats av revisionerna i Stockholms läns landsting och Stockholms stad 2017 ska bland annat arbetet med att upprätta samordnade individuella planer (SIP) stärkas, och modeller för att förbättra vårdflödet mellan beroendevårdens slutenvård, socialtjänsten och öppenvården utvecklas.

Förvaltningen ska, i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, fortsätta att se över arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser för gruppen personer med missbruksproblematik i syfte att utveckla en samsyn och likställighet i staden. Särskilt fokus ska läggas på lågtröskelverksamheter. Förvaltningen kommer att vara delaktig i den översyn som pågår av Jobbtorgs målgrupper för att möjliggöra att fler personer med missbruk och beroende får stöd genom arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter.

I samverkan med juridiska avdelningen ska förvaltningen upprätta nödvändiga rutiner som stöd för stadsdelsförvaltningarnas arbete med spelmissbruk. Rutinerna ska göras kända i stadsdelsförvaltningarna. Under året kommer kartläggning av socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruk/beroende att genomföras på nytt för att följa trender och tendenser. Senaste kartläggningen gjordes 2016.

Nyanlända

Socialförvaltningen ansvarar för det initiala mottagandet i staden av kvotflyktingar och nyanlända personer som fått uppehållstillstånd och som anvisats till Stockholm från

Migrationsverkets anläggningsboenden. Det innebär att erbjuda boende enligt Bosättningslagen, att utreda rätten till försörjningsstöd i avvaktan att etableringsersättning kommer igång samt att ge samhällsvägledning. Samhällsvägledningen riktar sig både till personer från anläggningsboende och till personer med egen bosättning (EBO). *Intro Stockholms* samhällsvägledning omfattar information på tema privatekonomi, myndighetsinformation, övrig samhällsinformation och praktisk hjälp med exempelvis att ställa sig i bostadskö eller förskolekö. Vägledningen syftar till att ge de nyanlända information och stöd för att snabbt komma igång med etableringen. I uppdraget ingår även att utreda rätten till kompletterande försörjningsstöd för de som trots full etableringsersättning har svårt att klara sina hyreskostnader. Mottagandet ska skapa goda förutsättningar för de nyanlända att snabbt etablera sig i Stockholm.

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna är viktiga samverkanspartners i arbetet med att ta emot anvisade familjer med barn. Under året kommer förvaltningen arbeta vidare med att utveckla samarbetet med andra verksamheter i staden samt internt mellan enheterna för att effektivisera de nyanländas bosättningsprocess.

Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna öka tillgängligheten av och kvaliteten på samhällsvägledning och socialt stöd till nyanlända. Fokus ska ligga på preventiva insatser genom vägledning och ett tidigt socialt stöd med målsättningen att individer och familjer blir självständiga och etablerar sig i samhället genom arbete, utbildning, förskola, skola och ett stadigvarande boende. Med socialt stöd avses praktiskt stöd för att enskilda ska kunna hantera vardagliga uppgifter samt rådgivande, informativ och vägledande dialog. För att bidra till en snabb etablering är det viktigt med samverkan både inom staden och externt, till exempel med näringsliv och civilsamhälle.

Förvaltningen bidrar i framtagandet av ett handläggarstöd som medarbetare på stadsdelsförvaltningar kan använda inom samhällsvägledning och socialt stöd till nyanlända. Därutöver genomför förvaltningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen temadagar med fokus på samhällsvägledning och socialt stöd till nyanlända.

Kvotflyktingars situation och stödbehov kan skilja sig från andra nyanländas och många behöver ett omfattande stöd. Socialförvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna vidareutveckla stadens mottagande av, och stödet till, nyanlända kvotflyktingar. Arbetet kommer att genomföras inom ramen för ett projekt som finansieras genom så kallade §37-medel från länsstyrelsen. Projektet ska pågå under perioden februari 2018 – juni 2019 och har till syfte att utveckla och förbättra processer i kvotflyktningmottagandet genom att öka kunskapen om kvotflyktingar inom socialtjänsten och att ta fram rutiner för samverkan och metodstöd till medarbetare som möter kvotflyktingar i sitt arbete. Projektet inkluderar även utökad samverkan med externa myndigheter i syfte att lösa gemensamma utmaningar kopplat till mottagande av kvotflyktingar.

Socialpsykiatri

Under 2017 ändrades ersättningen för boendestöd, från en ersättning i nivåer till timersättning. Konsekvenserna av förändringen ska följas upp, både när det gäller kostnadsutveckling och antalet genomsnittligt beviljade timmar. Socialförvaltningen kommer att utreda konsekvenserna för verksamhetsgrenarna socialpsykiatri och funktionshinder.

Under året fortsätter arbetet med att revidera socialpsykiatrins riktlinjer i samarbete med juridiska avdelningen och stadsdelsförvaltningarna. En referensgrupp från

brukarorganisationerna kommer att konsulteras. Socialförvaltningen ska på uppdrag av kommunfullmäktige sprida och implementera arbetet med Peer support i stadsdelarna. Peer support är en metod med starkt brukarperspektiv som innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa får utbildning och blir professionellt verksamma inom vård och omsorg för att stötta brukare i deras återhämtningsprocesser. Arbetet innebär kamrattstöd utifrån egna erfarenheter av återhämtning, egenmakt och av självstigma. Insatsen genomförs i nära samverkan med brukarorganisationer. Socialförvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna verka för fler peer supportrar i socialtjänstens verksamheter.

Kommunstyrelsen ska i samråd med socialförvaltningen utreda hur befintlig ersättningsmodell för sysselsättningsverksamheter inom socialpsykiatri som arbetar arbetslivsinriktat kan utvecklas.

Socialförvaltningen ska göra en översyn av insatsen stödboende för socialpsykiatriens målgrupp för att tydliggöra insatsens innehåll och förutsättningar. Bakgrunden till uppdraget är den översyn som gjordes av socialpsykiatriens ersättningssystem. I översynen konstaterades att innehåll och mål för insatsen stödboende behöver förtydligas.

Överförmyndarnämnden ska i samarbete med socialnämnden genomföra specialutbildningar som riktar sig till gode män och förvaltare som är villiga och anses lämpade att ta sig an särskilt komplicerade och krävande uppdrag, till exempel personer som lider av svår psykisk ohälsa eller personer som tidigare har varit utåtagerande. Socialförvaltningen kommer att bistå överförmyndarnämnden med det stöd de efterfrågar då de utformar sin specialutbildning, exempelvis kunskap om socialtjänstens uppdrag, målgruppens behov och frågor om bemötande.

Den nya betalningsansvarslagen träder i kraft 1 januari 2018. En utvecklings- och samverkansorienterad överenskommelse har tagits fram av StorSthlm och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Överenskommelsen är tillfällig och syftar till att ge berörda parter möjlighet att anpassa sina arbetssätt utifrån förändrade förutsättningar. Socialförvaltningen samverkar med StorSthlm i det regionala arbetet med aktiviteter utifrån den nya överenskommelsen. Socialförvaltningen ska även verka för att kunskap om överenskommelsen finns och tillämpas i stadens stadsdelsförvaltningar.

Socialförvaltningen sammanställer en årlig rapport för personligt ombuds verksamheter i syfte att följa den målgrupp ombuden arbetar med, samt ta tillvara de problemområden som ombuden rapporterar.

Driftverksamhet

Socialjour

Stockholms stads socialjour är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas individ- och familjeomsorg och har delegation från stadsdelsnämnderna att fatta beslut vid akuta sociala problem som uppstår på icke-kontorstid. Socialjouren utreder biståndsbehovet för boende i Stockholm och för besökare som befinner sig i staden och hamnar i socialt utsatta situationer. Uppdraget ställer stora krav på erfarenhetsbaserad kunskap, kontinuerligt utvecklingsarbete och att medarbetare ges möjlighet att inhämta nya kunskaper.

Socialjouren medverkar till att upprätthålla tak över huvudet-garantin. Sökande som ingår i

målgruppen för Enheten för hemlösa hemlöshetsmottagning hänvisas dit. Där görs en tillhörighetsutredning och bedömning av sökandens behov. Om personen inte kan hänvisas till sin hemort eller ambassad görs nödprövning av rätten till bistånd. Samarbete sker med stadsdelsförvaltningarna i de fall där klienter återkommer till socialjouren för att länka dem till ordinarie socialtjänst och hitta en gemensam planering. Barnkonsekvensanalys görs när barn blir berörda av ett avslagsbeslut.

De personer som socialjouren och regionskoordinatören mot människohandel kommer i kontakt med informeras om sina rättigheter och deras behov av stöd utreds skyndsamt. Verksamheten bedriver uppsökande arbete i miljöer där människohandel kan förekomma och erbjuder metodstöd till andra kommuner.

Uppsökande och rådgivande arbete för vuxna

Förvaltningens uppsökande arbete för vuxna sker inom ramen för Stockholms stads socialjour genom *Uppsökarteamet* och *EU-teamet*. Verksamheterna arbetar stadsövergripande och är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete. Målgruppen är vuxna personer som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation och som vistas i offentliga miljöer i Stockholm och som inte får sina behov tillgodosedda av det ordinarie hjälpsystemet. I det uppsökande arbetet riktat till EU-medborgare ingår att säkerställa att det inte finns minderåriga eller andra särskilt utsatta som är i behov av akuta insatser, att lämna samhällsinformation till målgruppen samt erbjuda ett utökat stöd till de personer i målgruppen som behöver det. Språk- och kulturkompetens är viktiga verktyg i arbetet med att skapa förtroendefulla relationer till de personer som teamet möter.

Förvaltningen har ett kontinuerligt informationsutbyte med andra berörda kommuner, myndigheter, ambassader samt övriga samarbetspartners; såväl i Sverige som i Rumänien.

Medborgarkontoret för hemlösa vänder sig till personer i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet som vistas i Stockholm. Medborgarkontoret har extra fokus på unga vuxna, 18-25 år, i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet som erbjuds ett utökat stöd i form av till exempel samhällsinformation, vägledning i sociala frågor, strukturerat bostadssökande, stöd i kontakt med myndigheter samt individuellt stöd.

Stockholmarna kan via socialrådgivning på nätet få svar på frågor om socialtjänst, alternativt hänvisas till instans där de kan få svar på sina frågor. Genom socialrådgivning på nätet erbjuds fler kontaktytor för medborgarna och det finns möjlighet att nå personer som idag drar sig för att kontakta socialtjänsten. Under året kommer socialrådgivningen att intensifiera arbetet med att sprida information om den egna verksamheten i syfte att fler medborgare ska känna till att socialrådgivningen finns.

Familjerådgivning - egen regi

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. De som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare. Stadens egen familjerådgivning vänder sig till boende och folkbokförda i Stockholm stad.

De personer som familjerådgivningen tar emot är ofta föräldrar till barn under 18 år och verksamheten har ett tydligt barnperspektiv i de rådgivande samtalen. Hur vuxna med relationsproblem och i kris kan hantera sina svårigheter har en avgörande betydelse för barns uppväxtmiljö och utveckling. Utöver parsamtal erbjuds samtal i grupp för separerade och en

gruppverksamhet för barn till separerade.

Förutom att erbjuda parsamtal erbjuder verksamheten samarbetssamtal till separerade föräldrar med barn, där föräldrarna söker hjälp att hitta goda samarbetsformer. Cirka 25 % av de genomförda samtalen utgörs av samarbetssamtal.

Personer som får ersättning för sex eller betalar för sex

Mikamottagningen arbetar för att vuxna personer, över 18 år oavsett kön, könsidentitet, sexuell identitet och som har ersättning för sex och/eller skadar sig med sex, eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål får det stöd de behöver och därmed kommer ut ur prostitution. För att staden ska nå fler personer som säljer sex eller skadar sig med sex har verksamhetens uppdragsförtydligats, från att vara en behandlande mottagning, till att erbjuda stödsamtal, rådgivning, vägledning och praktiskt stöd. Stöd till barn och unga under 18 år, som säljer och skadar sig med sex, ges genom Framtid Stockholm. Samverkan med landstinget, för länkning av personer i behov av trauma- eller annan behandling, sker. Länkningen vidare till ordinarie hjälpsystem, som psykiatri, sjukvård och stadsdelsförvaltningar utvecklas och stärks liksom det uppsökande arbetet, även på nätet. Gatuprostitutionen har minskat och kontaktvägarna till dem som säljer sex på nätet är många. Mikamottagningen samarbetar med Framtid Stockholm, stadens socialtjänst, polisen och ideella organisationer då klientens behov kräver det. Till mottagningen finns också en medicinsk mottagning knuten. Under året stärks samarbetet med ungdomsjourens och socialjourens uppsökarverksamhet. Mikamottagningen, ungdomsjouren, koordinatören med fokus på unga samt regionala koordinatören mot människohandel ingår i ett nätverk och utgör stadens specialistteam i frågor som rör människohandel. Erfarenheter sprids och fördjupas genom samarbete med stadsdelsförvaltningar och andra samarbetsparter. Mikamottagningen erbjuder också föreläsningar, utbildningar, studiebesök och konsultationer.

Förvaltningen erbjuder rådgivning, konsultation och samtal till vuxna som köper sex och/eller upplever att de förlorat kontrollen över sitt "porrsurfande". Genom uppsökande arbete motiveras personer som köper sex att söka hjälp för att sluta. Den uppsökande verksamheten sker via hemsidor som förmedlar sexuella tjänster och också genom att följa polisens prostitutionsgrupps arbete i gatumiljö. Under året stärks samverkansformerna med polisens prostitutionsgrupp och andra enheter, internt och externt, som arbetar med frågor som rör människohandel.

Insatser för personer i hemlöshet och missbruk

Stadens program för att motverka hemlöshet är utgångspunkt för de insatser som förvaltningens verksamheter erbjuder personer i hemlöshet. *Enheten för hemlösa* vänder sig till personer i hemlöshet över 20 år i Stockholm stad som inte har haft kontakt med socialtjänsten i någon av stadsdelsförvaltningarna (eller annan kommun) under de senaste två åren. Antalet klienter är cirka 700. Det huvudsakliga uppdraget är att medverka i klientens process ur hemlöshet. De nationella riktlinjerna inom missbruks- och beroendevården är till stora delar implementerade på enheten och man arbetar aktivt och evidensbaserat med klienternas process ur hemlöshet.

Resultat följs upp månadsvis och viktiga indikatorer är kvarboende, avslut till stadigvarande boende, självförsörjning och insatser avslutade enligt plan. Enheten fortsätter att skapa egen erfarenhetsbaserad kunskap bland annat genom att utveckla sätt att hjälpa personer som avslutats till stadigvarande boende och/eller socialtjänst, då flera av dessa återkommer inom

ett år från avslut.

Det interna samarbetet och samsyn i ärenden inom enheten förstärks genom att uppdrag och förändringsplaner upprättas i samråd med klienten och de olika sektioner där hen kan ha kontakt. Ett nära samarbete inom förvaltningen sker med Boende- och behandlingsenheten. Stödet till anhöriga fortsätter gemensamt med Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende. Det externa samarbetet fortsätter med bland andra SHIS, Pelarbacken, Jobbtorg, Arbetsförmedlingen och Polisen.

En risk finns att kvinnor som lever i missbruk och/eller hemlöshet blir mer stigmatiserade än män. Insatser som erbjuds av förvaltningen ska vara jämlika och fria från diskriminering. Förvaltningen kommer under året se över hur man kan synliggöra och motverka könsstereotypa normer i verksamheterna.

Personligt ombud

Verksamheten personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället. Personliga ombud arbetar på uppdrag av den enskilde, fristående från myndigheter och vårdgivare. Tjänsten är kostnadsfri för den enskilde och föregås inte av biståndsprövning. De personliga ombuden har som uppdrag att identifiera och rapportera de brister i samhällets stödsystem och serviceutbud som gör att enskildas behov inte tillgodoses. Dessa brister identifieras på handläggarnivå, lokal och central nivå. Mot bakgrund av detta är det inte lämpligt att ett personligt ombud som arbetar med Enheten för hemlösa klienter också är anställd av samma enhet. Att istället upphandla entreprenaddrift av en verksamhet med så ringa omfattning är heller inte resurseffektivt.

Förvaltningen har därför sökt en lösning i stadens befintliga organisation av personliga ombud. Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, som ansvarar för områdeskontoret i söderort, har ställt sig positiv till att också ansvara för personligt ombud för klienter tillhöriga Enheten för hemlösa.

Boende- och behandlingsenheten vänder sig till kvinnor och män som till följd av hemlöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra svårigheter behöver stöd från socialtjänsten. Stödet som enheten erbjuder utgår från stadsdelsförvaltningarnas uppdrag och består av boende- och behandlingsinsatser utifrån evidensbaserade metoder. Insatserna är individuellt anpassade efter den enskildes målsättningar och behov och syftar till att möjliggöra för brukaren att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Enheten består av akut- och planeringsboenden, stödboenden varav ett med högtolerans, omvårdnadsboenden, ett äldreboende för personer över 65 år i hemlöshet, behandling för personer i hemlöshet med missbruksproblematik i kombination med psykisk ohälsa och en avdelning för tillnyktring och förlängd avgiftning. Enheten erbjuder också familjehemsvård för vuxna kvinnor och män, träningsboenden i SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) lokaler liksom boende i tränings- och försökslägenheter och Bostad Först.

Brukare som har olika former av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ofta i kombination med missbruk, ökar i omfattning och uppföljningar har visat tydliga förändringar i enhetens målgrupp. De brukare som placeras på enhetens verksamheter tenderar att vara i sämre skick än tidigare, både psykiskt och fysiskt. Detta medför att nya arbetssätt och metoder måste arbetas fram för att möta brukarnas behov samt beställarnas förväntningar. Brukarna behöver mer stöd inom olika livsområden, till exempel behov av anpassad sysselsättning som ett led i

processen ur hemlöshet. En kartläggning av befintliga insatser och dess evidens görs under året liksom eventuella behov av ny eller förstärkt kompetens.

Enheten arbetar med att stärka brukarnas egenmakt och inflytande över sin egen återhämtning genom så kallad Brukarskola. Detta utökas till fler verksamheter under året.

Under året inleds arbetet med att permanenta utförardelen i projektet ”Smartare handläggning via smartare möten”. Med hjälp av olika tekniska hjälpmedel underlättas vardagen för brukare med olika kognitiva svårigheter och underlätta handläggning och kommunikation mellan socialtjänst och brukare.

Öppenvård

Socialförvaltningen erbjuder öppenvårdsinsatser i form av konsultation och rådgivning genom både entreprenad driven verksamhet och verksamhet i egen regi. Behandlingsenheten tar emot vuxna personer som vill minska eller upphöra med sitt missbruk av alkohol, narkotika eller spel om pengar. Många av klienterna har ett missbruk i kombination med psykisk ohälsa. Det är klienten själv som söker kontakt och verksamheten erbjuder en lättillgänglig kontakt med möjlighet att vara anonym. Behandlingsenheten utgör ett komplement till de insatser som erbjuds vid stadsdelsförvaltningarnas öppenvård och beroendemottagningar.

Gruppverksamhet inom MI och /eller återfallsprevention erbjuds i samverkan med Boende- och behandlingsenheten.

Entreprenader

Skarpnäcksgårdens H-huset är ett akutboende i regi av Nytida, som på nämndens uppdrag erbjuder jourplats och förlängt akutboende i upp till 14 dagar för män i hemlöshet.

Vårdföretaget *AB Cean* erbjuder på nämndens uppdrag rådgivning kring alkohol- och narkotikamissbruk och anhörigstöd som ett komplement till förvaltningens egen verksamhet. Cean vänder sig till vuxna över 18 år och stödsamtal kan ske både enskilt och i grupp.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel uppmärksammade personer som har kontakt med ordinarie hjälpsystem (Stockholms stad socialjour, Uppsökarteamet).	75 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Socialförvaltningen bidrar till arbetet att öka tryggheten i staden genom stödjande stadsövergripande arbete och genom att erbjuda en trygg miljö i de egna verksamheterna. Socialjouren har en viktig roll i stadens krisberedskap. Förvaltningens förebyggande tillsynsarbete på stadens restauranger ökar tryggheten i krogmiljöerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden utveckla samverkan kring tidiga insatser för att snabbt kunna inleda åtgärder för att motverka att barn och ungdomar i riskmiljöer rekryteras till brottslighet och kriminella gäng	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stockholmare är trygga och säkra i staden

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadens trygg- och säkerhetsprogram samt trygghetsmätningen används i det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Driftsverksamhet

Krisberedskapen i staden fungerar när den behövs. Förebyggande arbete och tillsynsarbete leder till god ordning i krogmiljöerna. Nämndens verksamheter erbjuder en trygg miljö för brukarna.

Kommentar

Strategiskt arbete

Med utgångspunkt i ”För ett tryggare och säkrare Stockholm - Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021” planeras allt arbete.

Socialnämnden har ett nära samarbete med stadsledningskontoret, stadsdelsnämnder och polisen i trygghetsarbetet. Under året ger förvaltningen processtöd till nämnder och bolag vid behov. Det kan bland annat vara hjälp och stöd att ta fram och analysera resultat från trygghetsmätningen på lokal nivå.

Förvaltningen ska under året sprida 2017 års resultat från trygghetsmätningen. Förvaltningen säkerställer att de lokala utvecklingsprogrammen i stadsdelsnämnderna och resultaten från trygghetsmätningen samt stockholmsekäten används i den strategiska planeringen när det gäller det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Stadsdelsnämnderna erbjuder ett lokalt anpassat stöd och förvaltningen verkar för att samla kunskap och sprida goda exempel.

Förvaltningen ansvarar för att genomföra den årliga trygghetskonferensen och administrerar arbetet med stadens trygghetspris.

Våldsbejakande extremism

Arbetet mot våldsbejakande extremism sker i nära samarbete med SLK och stadens samordnare för frågan. Socialförvaltningen ska stötta stadsdelsförvaltningarna genom att samla och sprida kunskaper om effektiva och evidensbaserade metoder inom socialtjänstens område. Särskilt viktigt är att samla och sprida aggregerad kunskap om personer som finns i riskzonen för våldsbejakande extremism och hur man kan upptäcka detta i ett tidigt skede. Socialförvaltningens samordnare för arbetet mot våldsbejakande extremism ska fortsätta arbetet tillsammans med den interna arbetsgruppen med att genomföra aktiviteterna i förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Driftsverksamhet

Ansvarsfull alkoholservering

Genom STAD-samarbetet (Stockholm förebygger Alkohol- och Droget) arbetar

förvaltningen tillsammans med landstinget, länsstyrelsen, polisen och VISITA förebyggande för att restaurangmiljön i Stockholm ska vara trygg för personal och gäster. Genom STAD-samarbetet erbjuds bland annat utbildningarna "Ansvarsfull alkoholservice" och "Krogar mot knark". Om restaurangen har öppet efter klockan 01.00 finns enligt stadens riktlinjer ett villkor i serveringstillståndet att de som arbetar med servering av alkohol ska genomgå utbildningen "Ansvarsfull alkoholservice".

Genom att informera och utbilda tillståndshavarna om vilka faktorer i krogmiljön som ökar risken för våld och överservice kan krögarna lättare organisera sin verksamhet så att brister gällande ordning och nykterhet kan undvikas.

Förvaltningen genomför också tillsynsbesök på restauranger, ibland tillsammans med andra myndigheter, i syfte att kontrollera efterlevnad av alkohollagen och andra bestämmelser. Genom informationsutbyte med andra förvaltningar och myndigheter kan ställen som inte efterlever regelverket uppmärksammas. Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta förebyggande genom att bevaka sociala medier för att upptäcka olika riskevenemang. Under året kommer förvaltningen arbeta för att digitalisera dokumentationen vid tillsynsbesök och inspektioner.

Jourinsatser

Under icke-kontorstid ansvarar *Stockholms stads socialjour* för att ta emot larm om olyckor inom staden, göra bedömningar, bistå med akut krisstöd samt aktivera berörd stadsdelsförvaltning. Stockholmare och besökare som är i behov av akut krishantering vid olyckor i Stockholms stad erbjuds initialt stöd av Socialjouren. När polis, brandförsvaret eller stadens tjänsteman i beredskap bedömer att socialtjänsten behöver aktiveras kontaktas Socialjouren, som i sin tur ansvarar för att bedöma om stadsdels- utbildnings- kultur- och idrottsförvaltningarna behöver larmas och/eller aktiveras. Socialjouren deltar i stadsdelsförvaltningarnas POSOM (psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och katastrofer) -grupper för samverkan och utbyte av erfarenheter.

Avhopparverksamhet

Förvaltningen har ett utökat uppdrag att arbeta med avhoppare från kriminella gäng och extremistiska rörelser, om de har behov av och ansöker om socialtjänstens insatser samt har kontakt med polisens avhopparverksamhet. Det finns skäl att tro att inflödet av dessa ärenden kommer att öka.

Det finns flera prioriterade utvecklingsfrågor, såsom ett nära samarbete med stadsdelsförvaltningar och polisen. Att säkerställa ett barnperspektiv i verksamheten är av stor vikt. Vissa frågor i förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism berör även avhopparverksamheten. Personalens säkerhetsfrågor behöver också bevakas.

Övriga verksamheter

Under året genomförs återkommande kris- och utrymningsövningar i verksamheterna. Förvaltningen fortsätter arbetet att stärka det förebyggande brandskyddsarbetet.

De ökande hoten avseende IT-attacker, kapningar av identiteter, web-attacker m.m. tas i huvudsak hand om centralt i staden, via de stora leverantörerna. De områden som förvaltningen själv kan hantera kommer få ökad prioritet under året. Det avser ökad intern information om varje medarbetares egen hantering av information och beteende i nyttjandet

av IT och tele. Förvaltningen har även ett ansvar för de IT-stöd man äger och de leverantörer som anlitas. Här kommer arbetet med informationsklassning, riskanalyser och sekretessåtgärder fortsätta.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Socialförvaltningen arbetar för att möta behovet av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med stöd. Personer i hemlöshet och personer med osäkra boendeförhållanden ges stöd utifrån stadens program för hemlöshet. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) är en viktig samarbetspartner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal anvisade bostäder till nyanlända	750	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förvaltningsrutiner och användning av stadens försöks- och träningslägenheter med syfte att underlätta för privata fastighetsägare att lämna lägenheter till staden	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stockholmare med svag ställning på bostadsmarknaden får bostad

Förväntat resultat

Socialnämnden medverkar till att personer med svårighet att ordna bostad får någonstans att bo.

Kommentar

Förvaltningens arbete bidrar till att stockholmare med behov av stöd får bo på ett sätt som är anpassade efter deras behov.

Förvaltningen ska samordna och följa upp pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019. Prioriterade målgrupper och områden är:

- Barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden
- Kvinnor i hemlöshet
- Vräkningsförebyggande arbete
- Personer i hemlöshet som är 65 år och äldre

Programmet betonar vikten av att socialtjänsten bedriver ett välfungerande vräkningsförebyggande arbete, samt att samverkan är avgörande för att uppnå goda resultat. Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden, vilken kommer att lanseras i form av två halvdagar där bland andra forskare på området kommer att delta. Arbetet med att implementera handlingsplanen kommer att följas upp kontinuerligt i förvaltningens stadsövergripande

nätverk. Handlingsplanen kommer att föreläggas socialnämnden.

Budget- och skuldrådgivning är en viktig del i stadens vräkningsförebyggande arbete, varför arbete med att förstärka kopplingarna mellan funktioner som arbetar med budget- och skuldrådgivning respektive andra vräkningsförebyggande insatser har påbörjats i samband med inspirationsdagar i november 2017. Under året planeras uppstart av ett stadsövergripande nätverk kring vräkningsförebyggande arbete, inom vilket bland annat såväl interna som externa samverkansfrågor ska behandlas. Förvaltningen ska även se över möjligheterna att stärka kopplingarna mellan funktionerna budget- och skuldrådgivning respektive andra vräkningsförebyggande insatser genom ett gemensamt chefsnätverk inriktat på metodfrågor. En målsättning för året är att ta fram ett metodstöd i form av skriftlig vägledning, i vilket vikten av samverkan mellan respektive vräkningsförebyggande funktioner ska understrykas.

Under åren 2015-2017 har en särskild satsning på hemlöshetsarbete genomförts. Under året kommer socialförvaltningen att samla in och sammanställa resultaten av de lokala projekt som satsningen möjliggjort. Sammanställningen kommer att analyseras utifrån vilka effekter de enligt projektredovisningarna haft på stadens arbete med att uppnå målsättningarna i programmet mot hemlöshet. Analysen kommer att ligga till grund för förvaltningens förslag till fortsatta åtgärder i stadens arbete mot hemlöshet.

Behovet av bostäder är fortsatt stort. Socialförvaltningen kommer under året att genomföra en kartläggning av stadsdelsförvaltningarnas och Enheten för hemlösa behov av bostäder för grupper inom individ- och familjeomsorgen som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för. Kartläggningen kommer att kompletteras med SHIS och stadsdelsförvaltningarnas bedömningar av vilken typ av lägenheter som behövs och därefter vidarebefordras till exploateringskontoret. Enligt en kartläggning som Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har genomfört i samråd med socialnämnden och SHIS upplever privata fastighetsägare vissa samverkansproblem med staden kring arbetet med försöks- och träningslägenheter, vilket medför att de lämnar färre lägenheter till dessa ändamål än vad de bedömer att de har önskemål om och utrymme att göra. Kartläggningens resultat tyder på att samverkansproblemen är relaterade till befintlig organisation av stadens arbete med försöks- och träningslägenheter, varför socialnämnden och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB i samråd med stadsdelsnämnderna under året ska ta fram ett förslag till förändrad organisation.

Tak över huvudet-garantin (TÖG) är en viktig del i stadens stöd till personer i hemlöshet. Tillämpningen av garantin ska vara enhetlig över staden och verksamheten ska vara inriktad på att genom samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa verka för långsiktiga lösningar på den enskildes hemlöshet. Utifrån den översyn av TÖG som genomförts under 2017 ska socialnämnden under året ta fram förslag till åtgärder till stöd för en likställig tillämpning av garantin.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen kommer med utgångspunkt från de förslag som presenterades i rapporten "Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa" (juni 2016) att under året utreda förutsättningarna för stadigvarande boendeformer för personer över 65 år i hemlöshet. I samband med denna utredning ska förvaltningarna tillsammans med Micasa Fastigheter AB göra en analys av vilka behov av stadigvarande boendeplatser som skulle kunna tillgodoses inom Micasas bestånd.

Det har kommit till förvaltningens kännedom att äldre personer i hemlöshet utan

missbruk/beroende många gånger avstår ifrån att nyttja TÖG, då garantin oftast förverkligas på akutboenden med drogtolerans. Som ett led i arbetet med att öka förutsättningarna att fånga upp personer ur målgruppen och erbjuda ett adekvat stöd kommer socialnämnden i samarbete med äldre- och våldsbarnnämnden att utreda behovet av att avdela platser inom befintligt utbud för ett drogfritt akutboende för äldre personer som lever i hemlöshet.

Personer i hemlöshet utgör en heterogen grupp, och mekanismerna bakom hemlöshet kan se olika ut för olika grupper av hemlösa. Bakgrunden till en persons hemlöshet kan ha betydelse för vilka åtgärder som behövs för att stödja personen i processen ur hemlöshet. Äldre personer kan ha särskilda behov av råd och stöd relaterat till bostadssökande och myndighetskontakter. Socialnämnden och äldre- och våldsbarnnämnden ska under året utreda behovet och effekten av funktionen stödperson till äldre personer som saknar stadigvarande boende.

För att följa utvecklingen och skapa ett underlag för det fortsatta arbetet genomför socialförvaltningen vartannat år en hemlöshetskartläggning. Under hösten 2018 kommer hemlöshetsräkningen att genomföras på nytt.

Bostäder med särskild service

Socialförvaltningen ska ansvara för att kontinuerligt kartlägga behovsbilden för staden i stort gällande bostad med särskild service. Förvaltningen ska i samråd med stadsdelsförvaltningarna samordna planeringen av bostäder med särskild service och ta fram en årlig boendeplan som underlag till kommunstyrelsen. Boendeplanen ska vara vägledande för nämnderna gällande stadens utbyggnad av bostäder med särskild service. Arbetet för ett ökat byggande av särskilda boenden med fokus på att skapa en variation i utbud och geografisk placering över hela staden förstärks och fortsätter. Som komplement till gruppboenden ska förvaltningen undersöka möjliga lösningar till eget boende för personer med funktionsnedsättning.

Nyanlända

1 882 personer ska under 2018 anvisas till Stockholm, en tredjedel av dem förväntas vara kvotflyktingar. Socialnämnden ska tillsammans med andra nämnder och bolag i staden genom tät samverkan hitta platser för och möjliggöra lämpliga boendelösningar för nyanlända. Arbetet med att ta fram bostäder för bosättning av de som anvisas till Stockholm sker i nära samverkan med SHIS, kommunala bostadsbolag och privata aktörer på bostadsmarknaden. Genom Bostadskansliet kan även privatpersoner hyra ut lägenheter och rum till nyanlända. Socialförvaltningen tillhandahåller även kollektiva boenden för ensamhushåll. Förvaltningen ser kontinuerligt över vilka befintliga lokaler som kan användas för Tillfälliga boenden. För ensamhushållen finns även upphandlade vandrarhemsplatser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel hushåll av samtliga nyanlända som anvisats till Stockholm och som har/haft kontakt med Intro Stockholm, som fått bostad.	100 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Genom samarbete med övriga förvaltningar i staden bidrar socialförvaltningen till att bevaka och tillgodoses äldres behov inom stadens socialtjänstverksamhet. Förvaltningen tillhandahåller vårdutbud och stödboende för äldre missbrukare och äldre personer i hemlöshet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur samverkan och samhandläggningen inom socialtjänsten kan öka runt personer som fyllt 65 år	2018-01-01	2018-12-31
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till ökat samarbete kring målgruppen under 65 år med demenssjukdom	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden och socialnämnden ska kartlägga stadsdelsnämndernas arbete med anhörigstöd	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden se över möjligheten att införa förenklad biståndsbedömning för fixartjänster riktade till personer under 75 år med funktionsnedsättning	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet.

Målen för socialförvaltningens insatser till äldre uppnås. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Kommentar

Strategiskt arbete

Förvaltningen ska tillsammans med äldreförvaltningen och i samråd med stadsdelsförvaltningarna utreda hur samverkan och samhandläggningen inom socialtjänsten

kan öka runt personer som fyllt 65 år. Förvaltningen ska ta fram underlag hur ärendehantering ser ut idag, vilka former som är vanligt förekommande samt eventuella goda exempel som kan utgöra en grund för ett mer gemensamt arbetssätt kring samhandläggning över staden. En arbetsgrupp bestående av representanter från staden kommer att arbeta fram förslag på arbetssätt och förankra dessa i befintliga nätverk.

Förvaltningen ska i samarbete med äldreförvaltningen se över möjligheten att införa förenklad biståndsbedömning för fixartjänster riktade till personer under 75 år med funktionsnedsättning. Förvaltningen ska under året även kartlägga utbudet av verksamheter för personer över 67 år som slutar sin dagliga verksamhet.

Driftsverksamhet

De äldre som bor på förvaltningens vård- och omsorgsboende är trygga och får ett gott bemötande. Boendet är bemannat dygnet runt. Arbetet med att implementera och vidareutveckla stadens värdegrund fortsätter under året. Arbetet med genomförandeplanerna tar hänsyn till den äldre självbestämmande och integritet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen (Gamlebo)	80 %		År

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Socialförvaltningen bidrar till målet utifrån de möjligheter förvaltningen har att inom sin verksamhet värna en hållbar livsmiljö. Detta görs genom att upprätthålla en hög medvetenhet om verksamhetens konsekvenser för miljön och att hushålla med resurserna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Socialförvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram för 2016-2019 inom de delmål som berör förvaltningens ansvarsområde.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämnden strävar efter att i sin verksamhet minska sin negativa miljöpåverkan i fråga om energianvändning, transporter och kemikaliehantering. Inomhusmiljön är sund och ekologiska livsmedel köps i så stor utsträckning som möjligt.

Kommentar

Nämndens verksamheter arbetar för en minskad miljöpåverkan genom miljöeffektiva transporter, genom att köpa ekologiska livsmedel, genom att använda en miljöanpassad avfallshantering samt att verka för minskad användning av farliga kemikalier. Miljöfrågor

uppmärksammas i förvaltningens information på intranät och i nyhetsbrev.

Inom transportområdet strävar förvaltningen efter att i hög utsträckning använda kollektiva färdmedel, att samordna tjänsteresor inom verksamheter med många bilresor och att vid verksamheter med stora beställningsvolymerna verka för färre men större varuleveranser. Förvaltningen fortsätter satsningen på att öka kunskaperna bland medarbetare om mobila arbetssätt genom utbildningen "Jobba smartare". På detta sätt verkar förvaltningen för minska antalet resor och den miljöbelastning som uppstår från dem.

Ekologiska varor ska vara förstahandsvalet när det gäller både livsmedel och övriga inköp. Verksamheterna ska sträva efter att andelen inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 45 %. Förvaltningen kommer genomföra utbildningsinsatser för att öka användningen av det elektroniska inköpssystemet, där det tydligt framgår vilka varor som är ekologiska.

Under året kommer förvaltningen arbeta vidare med de produkter som verksamheterna har registrerat i stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft och verka för att produkter med utfasningsämnen och riskminskningsämnen byts ut mot andra alternativ.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljöinformation i förvaltningens interna nyhetsbrev	2018-01-01	2018-12-31
Minska användningen av farliga kemikalier	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Förvaltningen arbetar för att minska transporter och resor med bil. När förvaltningens egna bilar används ska förnyelsebart bränsle användas i så stor utsträckning som möjligt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %	85 %	Halvår

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Socialförvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram för 2016-2019 inom de delmål som berör förvaltningens ansvarsområde.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till ett hållbart kretslopp

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter arbetar för att minska uppkomsten av avfall samt ser till att källsortera det avfall som uppstår.

Kommentar

Förvaltningen arbetar för ett hållbart kretslopp genom att minska förbrukningen av engångsvaror, öka distribution och läsning av dokument i digital form för att minska pappersförbrukningen och genom att i största möjliga mån återanvända det avfall som uppstår. Arbetet för att öka insamlingen av matavfall fortsätter under året med fokus på de verksamheter där lokalerna medger förvaring och hämtning av avfallet. I detta samarbetar förvaltningen med Stockholm vatten och avfall.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av förvaltningens verksamheter som sorterar ut matavfall	80 %		Halvår
Andel verksamhetsadresser där det finns källsortering	100 %		Halvår
Andel verksamhetsadresser där man sorterar ut farligt avfall	100 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Möjliggöra för LSS-kollegårdarna att göra inköp i e-handel systemet i syfte att höja andelen ekologiska inköp.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Socialförvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram för 2016-2019 inom de delmål som berör förvaltningens ansvarsområde.

Verksamheterna köper i ökad utsträckning ekologiska livsmedel och ekologiska varor är förstahandsvalet även när det gäller övriga inköp. Genom stadens kemikaliehanteringssystem kan förvaltningen överblicka kemikalieanvändningen och minska användningen av produkter som innehåller farliga kemikalier.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	45 %	45%	År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Socialnämnden bidrar till målet genom att ha kontroll över sin egen ekonomi samt genom att verka för att stockholmarna ska vara självförsörjande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	10	Tas fram av nämnden	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att hålla en hög servicenivå till restaurangföretagen vid ansökningar om serveringstillstånd och ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att öka servicenivån.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Företagens nöjdhet med bemötandet	77	77	År
 Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	72	70	År

Nämndmål:

Nämnden har en väl fungerande handläggning av ärenden kring serveringstillstånd

Förväntat resultat

Kunderna är nöjda med den service nämndens tillståndsenhet erbjuder. Handläggningen är rättssäker, effektiv och av god kvalitet. Kunderna bemöts med respekt och tillgänglighet.

Kommentar

Tillståndsenheten handlägger ärenden enligt alkohollagen och stadens riktlinjer.

Ansökningsanvisningar och information finns tillgängligt via stadens webbplats. Enheten ska under året arbeta för att korta handläggningstiden genom att utveckla självservice-tjänsten på webbplatsen. Tillståndsenheten hanterar idag ca 2 200 serveringstillstånd i Stockholms stad.

Under året kommer verksamheten genomföra ett byte av ärendehanteringssystem. Ambitionen är att i det nya systemet bygga in vissa typer av kontrollfunktioner och mätvariabler för att kunna följa ärendenas gång, utredningstider och enkelt kunna söka fram statistik.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom stadsövergripande insatser för att ett ökat antal stockholmare ska kunna försörja sig själva. Inom förvaltningens egen verksamhet medverkar insatserna till att brukare ska klara sin egen försörjning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,04 %	1,6%	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,04 %	1,1%	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	5 st	500 st	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀			
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	10 st	9 000 st	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	10 st	1 000 st	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	10 st	9 000 st	Tertial
♀			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna se över möjligheten att utveckla arbetet för att förbättra möjligheterna för socialpsykiatrins målgrupp att komma ut i egen försörjning, såsom arbetet med IPS.	2018-01-01	2018-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden göra en samlad analys med syfte att förstärka insatserna för att samtliga unga ska studera eller arbeta.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Arbetsföra stockholmare inom socialtjänstens område arbetar och försörjer sig själva

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom ekonomiskt bistånd har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Personer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning.

Kommentar

Strategiskt arbete

Personer som står långt ifrån arbetsmarknaden behöver insatser som ger den enskilde stöd för att nå en stadigvarande självförsörjning. I genomförandet av aktiviteter beaktar förvaltningen hållbarhetskommisionens rapporter för att tillvarata förslag på arbetssätt och samverkansformer.

Personer med funktionsnedsättning

Stockholms stad ska verka för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet och socialnämnden kommer särskilt att arbeta för att fler unga personer med funktionsnedsättning ska komma ut i arbete efter avslutade gymnasiestudier. Staden behöver utveckla sitt utbud av insatser för att motsvara behoven inom målgruppen. Det är viktigt att säkerställa att varje enskilds kompetens tas tillvara. Förvaltningen samarbetar med bland annat arbetsmarknadsförvaltningen och FINSAM för att skapa möjligheter för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet.

Med rätt stöd och hjälp kan fler i socialpsykiatrins målgrupp gå över till egen försörjning.

praktik eller studier. Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna se över möjligheten att utveckla arbetet för att förbättra möjligheterna för socialpsykiatrins målgrupp att komma ut i egen försörjning, såsom arbetet med individual placement and support, IPS. IPS är den insats som främst rekommenderas för personer med schizofreni som vill arbeta eller studera. Socialförvaltningen kommer att samarbeta med och bistå arbetsmarknadsförvaltningen att genomföra detta uppdrag tillsammans med stadsdelsnämnderna.

Ekonomiskt bistånd

Implementering av de nya riktlinjerna kommer att genomföras under våren efter att en första informationsdag genomförts i november 2017.

I de reviderade riktlinjerna har barnperspektivet stärkts. Det har bland annat beslutats om att bistånd kan beviljas till papperslösa barnfamiljer. En kontinuerlig dialog med stadsdelsförvaltningarna och juridiska avdelningen behöver föras kring tillämpning.

Under 2017 har informationsmaterial och ansökningsblanketten för ekonomiskt bistånd reviderats och under året ska materialet spridas och användas av stadsdelsförvaltningarna. Materialet kommer att vara skrivet med klarspråk för att öka tillgängligheten i informationen.

I staden finns ensamkommande ungdomar som fyller 18 år under asylprocessen och som hunnit rota sig i kommunen. Socialförvaltningen kommer ta fram och implementera rutiner för hur staden ska hantera dessa unga som efter beviljat uppehållstillstånd inte kan klara sin försörjning och uppehälle och som därför ansöker om bistånd från socialtjänsten. De asylsökande som fyller 18 år innan de fått beslut på sin asylansökan och som väljer att inte bo på Migrationsverkets anläggningsboende väljer att bosätta sig på egen hand (EBO) i Stockholm.

För att ge stöd till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att utveckla sätt att följa upp och synliggöra det sociala förändringsarbetet ska socialförvaltningen aktivt följa det arbete som kommer att inledas inom FINSAM med Halmstads- och Globenmodellerna samt bistå och stödja stadsdelsförvaltningarna att införa strukturerade arbetssätt för socialt förändringsarbete.

Bedömningsinstrument

Ett projekt för att ta fram statistik från bedömningsinstrumentet *Initial bedömning* pågår med syfte att kunna analysera och vidareutveckla insatser för målgrupperna som söker ekonomiskt bistånd. Statistiken som tas fram kommer att analyseras med särskilt fokus på prioriterade målgrupper, kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden, sjukskrivna och personer med försörjningshinder sociala/medicinska skäl.

Socialförvaltningen ser ett fortsatt behov av samordning och stöd i arbetet med bedömningsinstrumenten *Initial bedömning* (IB) och *förutsättningar inför arbete* (FIA), med särskilt fokus på förändringsplanen och FIA. Arbetet sker i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och innefattar bland annat nätverksmöten, utbildningar med inriktning på MI och utvecklingsarbete.

FUT

Arbete med att samordna stadens arbete med att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott inom ekonomiskt bistånd (FUT) fortgår. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kommer särskilt fokus läggas på att minska tiden från misstanke om

felaktig utbetalning till inledd utredning och att förbättra uppföljningen av återkraven.

Driftverksamhet

Enheten för hemlösa arbetar för att klienter blir självförsörjande. Alla klienter erbjuds kontakt med budget- och skuldrådgivare så tidigt som möjligt i kontakten för att ytterligare öka förutsättningarna för en väg ut ur hemlöshet. Enheten gör utredning med IB och FIA för att så tidigt som möjligt bedöma rätt insats för att nå självförsörjning. Snabb remittering sker till jobbtorg när klienten bedöms vara arbetsför och en arbetsförmågeutredning erbjuds de klienter där arbetsförmågan är oklar. Ett aktivt arbete görs för att klienter som är sjukskrivna mer än 90 dagar får en rehabiliteringsplan från behandlande läkare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Socialförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål. Förvaltningen har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Administrationn stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare är nöjda med det administrativa stödet.

Kommentar

Förvaltningens administrativa verksamhet ger stöd till förvaltningens enheter för att de ska kunna bedriva en effektiv, ekonomiskt och miljömässigt hållbar verksamhet med god arbetsmiljö. Den administrativa avdelningen har också ett styrande och samordnande ansvar och förmedlar riktlinjer och krav från kommunfullmäktige ut i organisationen.

Satsningen på digitalisering fortsätter. Ambitionen är att alla förvaltningens verksamheter ska ha trådlös kommunikation innan årets slut. Merparten av verksamheterna behöver ökad kompetens om digitaliseringens möjligheter för att nyttja den teknik och de verktyg som staden erbjuder. Under året kommer också flera stora projekt att drivas inom IT-området:

- GSIT 2.0 (Gemensam IT i staden) kommer implementeras under året. Förutom ny leverantör, nya datorer och skrivare, flytt av förvaltningens IT-stöd till ny leverantör

mm innebär GSIT 2.0 en omställning till de förändringar som det nya avtalet medför.

- eDok: Staden inför under en 5-års period ett gemensamt diarie- och ärendehanteringssystem på alla förvaltningar och bolag i staden, eDok. Förvaltningens införande beräknas ske under 2019 men i år måste en stor del av förberedelserna ske.
- GDPR: Nya Dataskyddsförordningen (GDPR) ersätter nuvarande PUL-lagstiftning i maj 2018. Projektet är primärt inte ett IT-projekt men beräknas komma kräva anpassningar i alla IT-system som hanterar personnummer. Ett nytt program som kan söka information i databaser och sedan sammanställa den behöver också införas.

Inom kommunikationsområdet kommer utveckling av Stockholm stads webbplats prioriteras under året. Socialförvaltningen ansvarar där för den stadsövergripande informationen kring sociala frågor och frågor kring personer med funktionsnedsättning. Hela webbplatsen ska göras om under året för att vara klar 2019. Den nuvarande "jämför service" ska revideras och kommer sedan heta "hitta service". Förvaltningen kommer även att arbeta med en ny stadsintern plattform för stadens socialtjänst där information ska vara lätt att hitta för stadsdelsförvaltningar och andra berörda förvaltningar i staden. Förvaltningen fortsätter att arbeta med "Klarspråk" för att göra texter mer lättförståeliga. Taltidningen "På tal om Stockholm", som ges ut av förvaltningen kommer under slutet av 2017 och början 2018 att utvärderas. Detta för att få en bild av vad det är läsarna vill ha ut av tidningen samt i vilken utsträckning man tar del av den.

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

Förvaltningens verksamheter ska planera och bedriva sin verksamhet så att resurserna är väl anpassade till de mål som ska uppnås.

Kommentar

För att upprätthålla en kostnadseffektiv organisation krävs ett ständigt pågående arbete hos chefer på olika nivåer med att följa upp och anpassa verksamheten vid behov. Tidiga upptäckter av eventuella avvikelser ger möjlighet att undvika drastiska åtgärder och omprioriteringar under året. Förvaltningens controllers stödjer chefer med månatliga uppföljningar och prognoser.

En viktig faktor för att uppnå en kostnadseffektiv uppfyllelse av verksamhetens mål är att medarbetarna är införstådda med verksamhetens uppdrag, sin egen roll i helheten samt de ekonomiska ramar som styr verksamheten. Det är därför viktigt att chefer i organisationen arbetar för en stor delaktighet hos medarbetarna i den ekonomiska planeringen och uppföljningen. Alla medarbetare har ett eget ansvar för att aktivt delta i detta.

EU-frågor

Förvaltningen bevakar utvecklingen av socialpolitiken inom EU genom SKL, Social Affairs Forum med tillhörande arbetsgrupper i Eurocities samt Stockholmsregionens Europaförening som representerar och driver stadens intressen i Bryssel. Förvaltningen följer inriktningen för Europeiska socialfondens investeringar i syfte att kunna överväga eventuellt deltagande i EU-projekt som kan bidra till verksamhetsutveckling. Förvaltningens arbete ska ske i samråd med

stadsledningskontorets internationella enhet och i samverkan med arbetsmarknads-, utbildnings- och äldreomsorgen.

Förvaltningen ska i samarbete med kommunstyrelsen arbeta för att ytterligare stärka stadens arbete med drogprevention, genom att utbyta och samla kunskaper om effektiva metoder samt sprida stadens arbetssätt på europeisk nivå inom nätverket Eurocities.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel klienter som vid avslutad kontakt med Enheten för hemlösa har stadigvarande boende.	40 %		Tertial
Beläggning Boende- och behandlingsenheten	92 %		Tertial
Beläggning Enheten för ensamkommande	92 %		Tertial

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Socialförvaltningen bidrar till stockholmarnas frihet att kunna delta på lika villkor i samhället genom insatser för att motverka diskriminering och våld samt genom insatser för att öka tillgänglighet och delaktighet. Barn som är i kontakt med stadens och förvaltningens verksamheter får sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Socialförvaltningen bidrar till att makt och resurser delas lika i staden genom att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♂ Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	100 %	Tertial

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar allt arbete, både externt och internt, och genusbudgetering bidrar till att uppmärksamma resursfördelning utifrån kön.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Kommentar

Verksamheterna bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fortsätta med att utveckla ett jämställt, normkritiskt, antirasistiskt, icke-diskriminerande och tillgängligt arbetssätt.

Socialnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att under kommande verksamhetsår fortsätta arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Var och en som kommer i kontakt med verksamheterna ska känna sig trygg i vetskapen om att bemötande och service utformas på ett likvärdigt sätt för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, från planering till utförande och uppföljning av verksamheten.

Utgångspunkten i arbetet med jämställdhet och mångfald är stadens program för ett jämställt Stockholm. Förvaltningen kommer att börja med implementeringen av det reviderade programmet så snart det fastställts av kommunfullmäktige. Förvaltningen har tagit fram en riktlinje för att motverka kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier som kommer implementeras under året. Alla chefer ska ha kunskaper om hur man förebygger och hanterar sådana händelser.

Verksamheterna kommer under året att följa upp om de uppfyller sina mål lika väl för kvinnor som för män, för flickor som för pojkar och uppföljningar och kostnadsfördelning delas upp per kön. Verksamheterna kan också använda andra metoder för att upptäcka ojämställdhet. Syftet är att analysera om det finns systematiska och omotiverade skillnader. Utifrån uppföljningen kommer verksamheten att analysera vad eventuella skillnader kan bero på. Om det finns omotiverade skillnader kommer verksamheten föreslå vad som bör göras annorlunda så att resultatet blir mer jämställt.

Förvaltningen integrerar ett jämställdhetsperspektiv i de kartläggningar, rapporter och produkter som tas fram inom förvaltningen. Förvaltningen sprider goda exempel i staden kring jämställt socialt arbete inom de olika verksamhetsområdena.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vidareutveckla jämställdhetsanalyserna i tjänsteutlåtanden	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att chefer och medarbetare har en aktiv dialog om mål och arbetssätt som leder till goda resultat för förvaltningens olika målgrupper.

Ledarskapet ger förutsättningar för medarbetarnas delaktighet, självständiga arbete och utveckling. Cheferna har en tydlig målbild och inspirerar medarbetarna att nå målen. Det aktiva medarbetarskapet bidrar till verksamhetens utveckling och kvalitet. Chefers och medarbetares kompetens och engagemang har stor betydelse för att uppfylla verksamhetens mål. Chefer och medarbetare har ett förhållningssätt som innebär att vara aktiva, tillgängliga och trovärdiga. Utgångspunkten i allt arbete är ett gott bemötande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	81	81	År
 Index Bra arbetsgivare	86	84	År
 Sjukfrånvaro	5,5 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,6 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen fastställa enhetliga kompetenskrav på befattningar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Nämnden har goda arbetsförhållanden

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare trivs med sina arbetsuppgifter, sin arbetsplats och socialförvaltningen som arbetsgivare. Ett resultat av det är att sjukfrånvaron successivt sjunker, personalomsättningen minskar samt resultaten i stadens medarbetarundersökning blir bättre.

Kommentar

Långt och hållbart arbetsliv

En bra arbetsmiljö skapas gemensamt av chef, medarbetare och skyddsombud, där allas kompetenser behövs för att uppnå målet om en bra arbetsmiljö. Chefer har ett särskilt ansvar för att arbetsmiljön präglas av öppenhet, delaktighet och respekt för alla människors lika värde. Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö utgör en viktig utgångspunkt för att uppnå balans i arbetet mellan krav och resurser samt att motverka att arbetstidens förläggning leder till ohälsa.

Under året genomför chef, medarbetare och skyddsombud enligt det systematiska arbetsmiljöarbetet regelbundna undersökningar av arbetsmiljön, vidtar åtgärder och följer upp arbetsmiljöarbetet. Utöver stadens medarbetarundersökning för 2018, där förvaltningen har särskilda tillägsfrågor om den psykosociala arbetsmiljön, utgör också de månatliga arbetsplatsträffarna och de årliga medarbetarsamtalen viktiga delar för undersökning av arbetsmiljön. Det absolut viktigaste för att följa upp den psykosociala arbetsmiljön är dock att det finns en öppen vardaglig dialog mellan chef och medarbetare där åtgärder snabbt kan vidtas vid behov.

De behov av förbättringsområden som kommer fram i undersökningarna av arbetsmiljön tas upp i handlingsplaner som upprättas årligen. Handlingsplanerna följs upp av chef och medarbetare i varje verksamhet och skickas till berörda samverkansgrupper som har ett övergripande uppföljningsansvar.

Förvaltningen kartlägger årligen tillsammans med huvudskyddsombuden behovet av utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet för chefer och skyddsombud, vanligtvis anordnar förvaltningen utbildning en gång per år. Förvaltningen arbetar systematiskt med att förebygga sjukfrånvaro. Till exempel uppmärksammar chefer tidiga signaler på ohälsa och har samtal med de medarbetare som har hög korttidssjukfrånvaro eller är långtidssjuka för att göra en planering för återgång i arbete. Personalenheten anordnar årligen utbildning för nya chefer i stadens rehabiliteringsprocess i syfte att framförallt säkerställa användningen av de verktyg som finns i staden. Alla chefer följer upp sjukfrånvaron månatligen utifrån den sjukfrånvarostatistik som personalenheten tar fram.

Förvaltningen arbetar enligt handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare i syfte att förbättra arbetsmiljön och därmed minska omsättning av personal samt underlätta

behövlig rekrytering. Arbetet fortsätter utifrån de fem prioriterade områdena, bland annat administrativt stöd och brukarmedverkan. Andra angelägna åtgärder under året är gedigen introduktion och mentorskap för nyanställda samt satsningar på ökad delaktighet genom arbetsplatsträffar och enhetsmöten samt studiebesök som inspiration till att utveckla nya arbetssätt.

Inom ramen för arbetsplatsträffarna kommer chefer och medarbetare fortsätta att ha samtal om innebörden och betydelsen av ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap samt arbeta med friskfaktorer som bidrar till hälsofrämjande arbetsplatser. Alla medarbetare uppmuntras att ta del av stadens utbud av friskvårdsaktiviteter.

Samverkan

Förvaltningens överenskommelse om förnyelse, arbetsmiljö och samverkan är viktig för att uppnå målet om att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsförhållanden och arbetsvillkor. Intentionerna med förvaltningens överenskommelse ska avspeglas i det vardagliga arbetet mellan chefer, medarbetare och skyddsombud, vid arbetsplatsträffar samt i förvaltningens olika samverkansgrupper. Revidering av överenskommelsen pågår för att därefter implementeras i förvaltningens verksamheter.

Personalpolicy

Stadens nya personalpolicy utgör en viktig grund för chefer och medarbetare. Den beskriver stadens förhållningssätt inom olika områden och vilka förväntningar och krav staden som arbetsgivare har på medarbetare och chefer. Personalpolicyn kommer fortsatt under året utgöra ett viktigt tema vid förvaltningens olika arbetsplatsträffar.

Riktlinje för att motverka kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Förvaltningens nya riktlinje för att motverka kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier kommer under året implementeras i alla verksamheter. Alla chefer ska ha kunskaper om hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Åtgärder för att motverka diskriminering

Förvaltningen kommer under året att arbeta utifrån diskrimineringslagens nya regler om att undersöka risker och hinder för diskriminering, analysera orsaker, åtgärda, förebygga och främja samt följa upp och utvärdera.

Kompetensförsörjningsprocess

Stadens nya kompetensförsörjningsprocess kommer ligga som grund för förvaltningens systematiska arbete med kompetensförsörjning. Alla verksamheter kommer under året involveras i kompetensförsörjningsprocessens olika faser, som stöd finns verktyg och mallar. Förvaltningens långsiktiga kompetensförsörjningsplan kan ses i bilaga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Chefer och medarbetare ska gemensamt identifiera friskfaktorer på arbetsplatsen	2018-01-01	2018-12-31
Cheferna ska uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och frånvaro och	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
vidta åtgärder.		
Förvaltningens riktlinjer för att motverka kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska implementeras i alla verksamheter.	2018-01-01	2018-12-31
Individuella utvecklingsplaner ska upprättas i samband med medarbetarsamtalen.	2018-01-01	2018-12-31
Systematiskt arbete med kompetensförsörjning.	2018-01-01	2018-12-31
Säkerställ icke-diskriminering vid rekrytering. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2018-01-01	2018-12-31
Säkerställa att förvaltningens medarbetare med funktionsnedsättning har tillgång till stadens it-miljö (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning mål 5)	2018-01-01	2018-12-31
Undersöka risker och hinder för diskriminering.	2018-01-01	2018-12-31
Utvecklingsplaner ska upprättas för arbetsgruppen som helhet	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Mänskliga rättigheter är basen i socialtjänstens arbete. Lika rättigheter och möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla. Socialförvaltningen utgår i sin verksamhet från alla människors lika värde och att varje människa ska ha möjlighet att utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Nämndmål:

Nämnden beaktar mänskliga rättigheter i alla verksamheter

Förväntat resultat

Förvaltningen arbetar strukturerat med att lyfta fram mänskliga rättigheter, både externt och internt, utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Brukare/klienter som har kontakt med förvaltningens och stadens verksamheter upplever att de blir likvärdigt bemötta.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att mänskliga rättigheter uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Kommentar

Strategiskt arbete

De mänskliga rättigheterna är grundläggande i allt arbete förvaltningen gör. Förvaltningen arbetar främjande för att människor ska bemötas lika oavsett tillhörighet och bakgrund och beaktar diskrimineringsgrunderna vid planering av utbildningar och nätverk, exempelvis avseende tillgänglighet. Förvaltningen kommer att börja med implementeringen av stadens program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck så snart programmet fastställts av kommunfullmäktige.

I november 2018 arrangeras konferensen ”MR-dagarna” i Stockholm, med temat ”Ett liv fritt från våld”. Förvaltningen deltar i planeringen och genomförandet av arrangemanget.

Relevanta yrkesgrupper inom förvaltningens verksamheter kommer att prioriteras att gå på mässan, för att höja sin kompetens kring mänskliga rättigheter.

Romsk inkludering

I socialtjänstens arbete med romsk inkludering är bemötandefrågan central.

Socialförvaltningen ska öka sina kunskaper om den romska minoritetens kultur och särskilda status och verka för att sprida dessa kunskaper inom socialtjänsten. Socialförvaltningen ska i samråd med den romska minoriteten utveckla arbetssätt i syfte att nå gruppen och verka för att återupprätta förtroendet för och tilliten till socialtjänsten. Socialförvaltningen ska under två år (2018-2019) anställa två romska brobyggare som vid sidan av utbildningen till brobyggare med inriktning socialtjänst kommer att delta i förvaltningens arbete med att stärka romsk inkludering. Brobyggarna kommer att arbeta inom samtliga verksamhetsområden inom barn- och unga och vuxna. Då det är två helt nya tjänster är inte arbetsuppgifterna helt fastställda men grundplaneringen är att brobyggarna kommer att

- Delta i och genomföra särskilda utbildningsinsatser om romsk inkludering för socialförvaltningen och stadens socialtjänst
- Delta i introduktionsutbildningar för nyanställda socialsekreterare
- Samarbeta med stadens socialtjänst i frågor som rör romsk inkludering
- Informera och utbilda stadens socialtjänst om Socialstyrelsens utbildningsmaterial om romsk inkludering
- Stödja socialförvaltningens utredare inom socialtjänstens olika verksamhetsområden gällande romsk inkludering

Driftsverksamhet

Verksamheternas förebyggande arbete mot diskriminering riktar sig dels till brukare, dels till medarbetare. I verksamhetsplaneringen formulerar samtliga verksamheter mål utifrån sin målgrupp och sin verksamhet för att nå nämndmålet att brukarna ska få sina rättigheter tillgodosedda på ett likvärdigt sätt. Uppföljning och analys av dessa mål och av identifierade risker kommer att ligga till grund för det förebyggande arbetet mot diskriminering.

De insatser som verksamheterna ger är likvärdig och av god kvalitet för alla oavsett kön, etnicitet, ålder, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, religion eller trosuppfattning och stödet anpassas till olika gruppers behov. Myndighetsutövningen är rättssäker och tillvaratar den enskildes resurser. För att säkerställa att verksamheten är av god kvalitet finns processer och rutiner som följs upp regelbundet och är kända av alla medarbetare. Verksamheterna fortsätter de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda medarbetare möjlighet till utbildning.

Stadens program mot

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som kommer i kontakt med nämndens verksamheter som upplever att de inte har blivit diskriminerade.	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamhetens utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i staden.	2018-01-01	2018-12-31
Inspirationsföreläsningar, om barnrätt och hbtq-frågor.	2018-01-01	2018-12-31
Medarbetare ska genomföra SKL:s webbutbildning om MR.	2018-01-01	2018-12-31
Verksamheterna ska på en arbetsplatsträff diskutera den egna arbetsmiljön och förvaltningens rutiner vid kränkande särbehandling.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Socialförvaltningen bidrar till stadens arbete att garantera barnrättsperspektivet genom att barnkonventionen utgör en grund för det arbete som bedrivs inom förvaltningens och stadens verksamheter. Avsnitt om barnperspektivet och barnets rättigheter ska finnas i stadens riktlinjer inom socialtjänstens område.

Nämndmål:

Barnkonventionen genomsyrar nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Förvaltningen medverkar till att lyfta barnperspektivet i staden. Barnets rätt enligt barnkonventionen ska prägla hela socialtjänsten.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer upplever att barnkonventionen uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Kommentar

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarna kommer att erbjudas stöd i sitt implementeringsarbete av barnrättsperspektivet och det stödmaterial om barnrättsperspektiv inom socialtjänsten som socialförvaltningen tagit fram under 2017. Materialet består av tre delar; Barnets rätt till delaktighet både som grupp och i individärenden, barnets bästa och samverkan för att uppnå en helhetssyn på barnets situation. Samtliga verksamhetsområden inom socialtjänsten är berörda, och det stöd som erbjuds ska vara likvärdigt. Stödet kommer att innefatta nätverk, utbildningar och konferenser. Avsikten är att varje verksamhetsområde ska kunna vidareutveckla stödmaterial och bryta ner modellerna ytterligare utifrån sin egen organisations specifika lokala behov och förutsättningar.

Barn- och familjeperspektivet i missbruks- och beroendevården ska fortsätta att utvecklas. Samverkan inom socialtjänsten är av hög vikt för att säkerställa att barn till personer med missbruksproblematik får det skydd och stöd de behöver och har rätt till. Barnperspektivet behöver även förtydligas i riktlinjer och andra dokument. Förvaltningen har tagit fram ett

material som kan användas i arbetet med att förstärka barnperspektivet. Materialet ska implementeras genom de utbildningar som kommer att hållas gemensamt kring uppdraget ”att stötta stadsdelsnämnderna att implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten”. Barnperspektivet kommer att fortsätta att vara en stor del av introduktionsutbildningarna för vuxna.

Socialförvaltningen samordnar en arbetsgrupp kring frågor som rör barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser inom handläggningen av ekonomiskt bistånd. Arbetsgruppen kommer fortsatt att träffas fyra gånger per år för att fortsätta arbetet med implementeringen. En enkät har genomförts under 2017 för att följa upp hur socialsekreterare arbetar med barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser. Resultatet kommer att sammanställas och analyseras under året och spridas till stadsdelsförvaltningarna.

Driftsverksamhet

Barnets bästa kommer i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. I förvaltningens verksamheter som riktar sig till barn har barnet bästa möjliga förutsättningar för att få berätta sin historia. Barnen får utifrån sin ålder och mognad information om de insatser som görs och vad som kommer att ske. Barnkonsekvensanalyser görs alltid i ärenden och beslutsunderlag där det är adekvat.

Barn och unga har medbestämmande i frågor som rör deras vardag. Det innebär bland annat barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och att hänsyn tas i alla frågor som berör honom eller henne. Barns kunskaper och erfarenheter ska tas tillvara och användas i utvecklingen av verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel beslut som berör barn som innehåller barnkonsekvensanalys	100 %		År
Andel introduktionsutbildningar som tar upp barnrättsperspektiv och barns delaktighet	100 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Socialförvaltningen bidrar till att höja medvetenheten och kunskaperna om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck inom stadens verksamheter. Förvaltningen tillhandahåller skyddade boenden och medverkar till stöd till våldsutsatta personer i rättsprocessen. Ideella organisationer inom området får stöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	80 %	Tas fram av nämnden	År
 Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper	80 %	Tas fram av nämnden	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	50 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att våldsutsatta i nära relationer och deras barn ska känna sig trygga med de insatser staden erbjuder. Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd och vägledning i sitt arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Driftsverksamhet

Personer som utsatts för hot och våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck får skydd och stöd i den akuta situationen och stöd till ett liv utan våld.

Kommentar

Strategiskt arbete

Förvaltningen erbjuder stöd och vägledning i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, bland annat avseende utveckling av rutiner och metoder för att upptäcka våldsutsatthet.

Arbetet med att implementera programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck fortgår, vilket bland annat innebär att:

- grundläggande utbildning om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive kompetens om särskilt utsatta grupper, erbjuds medarbetare och chefer från olika verksamheter i staden.
- information till stockholmare kommer att tas fram och spridas
- stadens kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck färdigställs
- stadens bostadsbolag får stöttning i att ta fram information till sina hyresgäster, kring hur man kan agera om man själv eller en granne är utsatt för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck
- strategisk samverkan med Polisen, landstinget och Kriminalvården fortgår, bland annat inom ramen för Operation Kvinnofrid
- socialnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen planerar ett långsiktigt och strukturerat förebyggande arbete
- arbetet med att säkerställa att barn i skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka, och att mindre barn erbjuds förskola eller annan pedagogisk verksamhet, fortgår

Socialförvaltningen samverkar med bostadsförmedlingen med syfte att öka antalet förturer för våldsutsatta personer. En workshop är planerad med medarbetare från bostadsförmedlingen och handläggare från relationsvårdsteam på stadsdelsförvaltningarna för att öka kunskaperna om varandras verksamhetsområde.

Papperslösa kvinnor ska vid behov ha rätt till skydd på exempelvis kvinnojourer och skyddat boende, och papperslösa män ska kunna besöka mansmottagningar. Information om detta ska

spridas i staden och rutiner för hanteringen ska finnas på stadsdelsförvaltningarna och socialjouren.

Barn som har upplevt våld

Socialförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna med att utveckla sin kompetens kring och utveckla insatser riktade mot barn som blivit utsatta för våld eller bevittnat våld.

Föreläsningarna om barn och våld kommer att fortsätta erbjudas under året.

Inom ramen för kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm tar socialförvaltningen fram en delrapport om barn som upplevt våld från närstående. Rapporten ska vara klar i början av 2018 och kommer att innehålla rekommendationer och åtgärder på området för att förbättra barns möjligheter till stöd och hjälp. Rapporten kommer att presenteras och spridas brett till alla medarbetare i staden.

Relationsvåldscentrum

Fyra relationsvåldscentrum ska inrättas i staden av stadsdelsnämnderna. Socialförvaltningen samordnar planeringen och inrättandet utifrån ett likställighetsperspektiv. Utgångspunkten är det stöd som idag ges våldsutsatta och våldsutövare på Relationsvåldscentrum Sydost (RVC). Uppdraget för relationsvåldscentrum utvidgas även till att omfatta motsvarande stöd som ges i RVC Väst vilket syftar till att erbjuda stöd i rättsprocessen för personer över 18 år som anmält att de utsatts för hot eller våld i nära relation. Ett särskilt uppdrag att ta emot våldsutsatta män och transpersoner ska utformas inom ramen för RVC i syfte att höja kompetensen kring målgrupperna och incitamenten för målgrupperna att ta emot stöd- och skyddsinsatser. Samtliga centra ska ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Driftverksamhet

Alla förvaltningens verksamheter kan vägleda kvinnor och män som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck om vem de kan vända sig till för att få råd, stöd och information. Riskbedömningsmodellen Signs of Safety används av Socialjouren för att på ett tydligt och strukturerat sätt kunna göra risk- och skyddsbedömningar för barn som utsätts för, bevittnar eller riskerar att utsättas för våld. Våldsutsatta vuxna och barn erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med boendestöd.

Förvaltningen driver ett skyddat boende med 18 lägenheter, *Kriscentrum för kvinnor*, för kvinnor med eller utan barn, som är eller har varit utsatta för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld av en närstående. Medföljande barn, som kan ha bevittnat våld, kan vara upp till 18 år gamla och boendet har särskilt anpassad barnverksamhet. Placeringar sker via stadsdelsförvaltningar, kommuner eller socialjour. En planerad prishöjning möjliggör för verksamheten att kunna erbjuda fler platser för stockholmare. Eftersom stockholmare har ett reducerat pris behöver verksamheten ta emot ett visst antal placeringar från andra kommuner för att kunna gå runt ekonomiskt. Efter prishöjningen kommer färre platser behöva vikas åt andra kommuner. Trots höjningen har stockholmsplaceringar fortfarande en lägre taxa jämfört med andra kommuner. Under placeringstiden erbjuds kvinnor och barn hjälp med krisbearbetning och planering av ett fortsatt liv utan våld. I samarbete med utbildningsförvaltningen har skolpliktiga barn möjlighet till några timmars undervisning per dag.

En samtalsmottagning erbjuder stödsamtal i öppenvård till våldsutsatta kvinnor och män.

Förvaltningen erbjuder åtta platser på ett skyddat boende för flickor/unga kvinnor 16-25 år som utsatts för hedersrelaterat våld. Våldsutsatta pojkar/unga män samt kvinnor i åldrarna 18-30 år erbjuds skydd och stöd i skyddslägenheter. Förvaltningen tillhandahåller även stöd och skydd i öppenvård för flickor och pojkar utsatta för hedersrelaterat våld som en separat insats eller eftervård i samband med placering i skyddat boende.

Verksamheten Origo är en viktig resurs i stadens arbete mot hedersrelaterat förtryck och våld och erbjuder bland annat utbildning och konsultativt stöd till yrkesverksamma.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel kvinnor som uppger att de är rustade för ett liv utan våld (KC)	90 %		Tertial
Andel unga utsatta för hedersrelaterat förtryck och/eller våld, som har kunskaper om sitt skyddsbehov (skyddat boende för unga).	90 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor, ansvara för stadsövergripande frågor inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen tillhandahåller på beställning korttidsvistelse enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Förvaltningen arbetar med att öka tillgängligheten till verksamheten via internet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna se över möjligheterna till att inarbeta kostnaderna för persontransporter i den sk pengarna för daglig verksamhet	2018-01-01	2018-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning. Det ingår även att samarbeta med civilsamhällets aktörer	2018-01-01	2018-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utveckla stadens arbete med brukarundersökningar för personer med funktionsnedsättning	2018-01-01	2018-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna samordna planeringen av gruppboendestäder och serviceboendestäder. En årlig boendeplan ska tas fram av socialnämnden som underlag till kommunstyrelsen	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom funktionsnedsättning har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker, kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Brukare är nöjda med de insatser de fått enligt LSS. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Kommentar

Strategiskt arbete

Stödet till personer med funktionsnedsättning ska ha hög kvalitet och vara likvärdigt i staden. Nedan redovisas strategiskt arbete för att personer med funktionsnedsättningar ska ha tillgång till och på lika villkor kan delta i samhället.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen ska i samråd med stadsdelsförvaltningarna utreda möjligheterna till ökat samarbete kring målgruppen under 65 år med demenssjukdom.

Samarbetet utgår ifrån de nationella riktlinjerna för vård och omsorg om demenssjuka samt den nationella demensstrategin.

Förvaltningen ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning. I uppdraget ingår att samarbeta med civilsamhällets aktörer.

För att förtydliga att samma krav gäller för enheter i stadens egen regi som för de som ansöker och ansluts inom LOV (lag om valfrihetssystem) har förvaltningen arbetat fram uppdragsbeskrivningar som godkändes av socialnämnden i juni 2016. För att fortsatt säkerställa kvaliteten av insatserna ska uppföljningen av de utförarverksamheter som tillhandahåller insatser enligt SoL samt LSS inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri stärkas, på både verksamhets- och på individnivå.

Under 2017 har förvaltningen arbetat med en kartläggning av utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter. Under 2018 ska förvaltningen i samråd med kommunstyrelsen fastställa enhetliga kompetenskrav på befattningar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Förmedling av boende

För stadens räkning ska förvaltningen förmedla lediga lägenheter i LOV-upphandlade gruppboendestäder för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2 samt personer med psykiska funktionshinder. Under året kommer barnperspektiv föreslås införas i prioriteringsordningen för dessa bostäder.

Sedan slutet av år 2012 ansvarar gruppen för myndighetsutövning för ett 60-tal personer där landstinget köpt boende utanför länet under 1970-80 talet. Dessa kommer liksom tidigare följas upp under året.

Ersättningssystem

Förvaltningen bedömer ersättningsnivån för stadsdelsnämnderna som beställer LSS-insatserna daglig verksamhet, korttidsvistelse, korttidstillsyn, barnboende och boende med särskild service för vuxna. Bedömningarna har lagts centralt för att få likvärdighet över staden. I nuläget finns cirka 5 200 aktuella bedömningar. Stadsdelsnämnderna erhåller en nivåschablon för varje verkställd insats.

Förvaltningen bistår kommunstyrelsen i deras uppdrag att i samråd med

stadsdelsförvaltningarna se över möjligheterna till att inarbeta kostnaderna för persontransporter i den så kallade pengarna för daglig verksamhet.

Driftsverksamhet

LSS-hälsan

LSS-hälsan ska under året fortsätta arbetet för att patienter i boenden och dagliga verksamheter enligt LSS ska få tillgång till hälso- och sjukvård på lika villkor och med samma goda kvalitet över hela staden. LSS-hälsan ska arbeta förebyggande och hälsoinriktat, för att ge målgruppen samma förutsättningar till god hälsoutveckling som befolkningen i övrigt. För att möjliggöra det, fortsätter det omfattande samverkansarbetet med andra vårdgivare och med utförare av LSS.

Korttidsboenden och LSS-kollo

Förvaltningens korttidsboenden och LSS-kollo erbjuder deltagarna en så normaliserad tillvaro som möjligt. Verksamheterna ger alla, oavsett funktionsförmåga, möjlighet till delaktighet och verksamheterna anpassar innehåll efter funktionsnedsättning och ålder. Att följa med i utvecklingen av olika kommunikationsmedel är särskilt viktigt.

Korttidshemmen vänder sig till ungdomar och vuxna med fysiska och/eller kognitiva funktionsnedsättningar, som enligt LSS har rätt till korttidsvistelse utanför det egna hemmet. Verksamheterna tar emot ungdomar från det år de fyller 12 år. Målet med en vistelse på korttidshemmet är att i största möjliga mån träna sin självständighet inför en flytt till eget boende.

Genom att dokumentera med bilder från aktiviteter på och utanför verksamheten och genom regelbundna inbjudningar till att besöka verksamheterna stärker korttidshemmen möjligheten för de boendens anhöriga samt skolor att vara delaktiga i planeringen för sina barn. Under året fortsätter arbetet att utveckla former för delaktighet för boende med flerk Funktionsvariationer, till exempel personer utan verbal kommunikation.

Också det normkritiska arbetet fortsätter, till exempel genom att kunna erbjuda deltagarna litteratur och film med funktionsvariationer i rollerna.

LSS-kollo har i uppdrag att till stadsdelsförvaltningarna, och i mån av plats till länskommunerna, anordna korttidsvistelse i form av kollo under sport- påsk- och sommarlov för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Insatsen beviljas av stadsdelsförvaltningarna och länskommunerna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Behov och önskemål hos dem som söker till LSS-kollo förändras och förvaltningen anpassar utbudet allteftersom. Till exempel har andelen ungdomar med Aspergers syndrom ökat medan andelen yngre barn med utvecklingsstörning har minskat.

Några av de förändringar som sker i utbudet under året, är att platser omdisponeras mellan olika kollogårdar för att bättre svara mot deltagarnas behov och önskemål samt att extra perioder erbjuds. En del gamla kollogårdar avvecklas till följd av försäljning av fastigheter med mera och nya kommer till. Kollogårdar som vänder sig till äldre deltagare med utvecklingsstörning finns kvar som tidigare.

Fler platser för unga med Aspergers syndrom kan erbjudas genom att förstärka med två perioder på befintliga kollogårdar. Vidare omvandlas en gård under sommaren till nytt kollo för barn och unga 7-15 år med Aspergers syndrom.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att gå igenom alla egna IT-stöd och testa om de är anpassade för medarbetare med funktionsnedsättning. Vid förvaltningens egen nyutveckling ställs krav på att IT-stöd ska vara tillgängliga för medarbetare med funktionsnedsättningar och förvaltningen bevakar även frågan gentemot systemägare för stadens centrala system.

I stadsledningskontorets anvisningar för verksamhetsplaneringen anges att förvaltningen ska beakta det kommande förslaget till program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen redovisar sina aktiviteter relaterat till de i programmet föreslagna fokusområdena med beröring på förvaltningens ansvarsområden i tabellen nedan.

Föreslaget fokusområde	Socialförvaltningens insatser
Rätten till arbete och försörjning	• arbeta med tillgänglighet på arbetsplatserna • säkerställa icke-diskriminering vid anställning
Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris	• kartlägga behovsbilden för staden i stort gällande bostad med särskild service • samordna planering av bostäder med särskild service i samråd med stadsdelsförvaltningarna • förmedla lediga lägenheter i LOV-upphandlade gruppboendestäder • genom tillståndsverksamheten verka för tillgängliga krogmiljöer
Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik	• säkerställa att medarbetare med funktionsnedsättning har tillgång till stadens IT-miljö • säkerställa delaktighet för alla brukare
Rätten till bästa möjliga hälsa	• genom LSS-hälsan driva hälso- och sjukvård för patienter i boenden och dagliga verksamheter • verka för god hälsoutveckling för målgruppen
Rätten till individuellt stöd	• ansvara för stadens riktlinjer inom området • genom Forum Carpe verka för verksamhets- och yrkesutveckling • genom funktionshinderinspektörernas granskningar utveckla stadsdelsnämndernas verksamhet • driva korttidsboenden
Rätten till meningsfull fritid	• fördela bidrag till föreningar med verksamhet för funktionsnedsatta • driva LSS-kollo
Rätten att delta i demokratin	• genom funktionshinderrådet säkerställa att funktionshinderperspektivet beaktats i nämndens beslut • fördela bidrag till föreningar med verksamhet för funktionsnedsatta

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kvalitetssäkra IT-stöd utifrån funktionshindrades behov	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att medverka till att klienter och brukare i nämndens verksamheter har inflytande över insatserna. Arbetet sker med att uppfylla barnkonventionens artikel 12 om Barns rätt att få sin röst hörd.

Nämndmål:

Vuxna och barn i nämndens verksamheter har möjlighet till inflytande och delaktighet.

Förväntat resultat

Vuxna och barn ges möjlighet att påverka insatsernas utformning och genomförande och deras synpunkter används i utvecklingen av verksamheten.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att inflytande och delaktighet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Kommentar

Strategiskt arbete

Förvaltningens arbete med att utveckla och implementera rutiner för att säkerställa barnperspektivet samt barns delaktighet i handläggningen ska fortsätta. Stödmaterial har tagits fram som ska anpassas för respektive verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning kommer erfarenheter från förstudien om ett digitalt kommunikationsstöd tillvaratas inom arbetet. Version fyra av DUR för barn och unga reviderades under föregående år med utgångspunkt i BBIC och ska nu utvärderas tillsammans med stadsdelsnämnderna. Den enskilde ska ges möjlighet till att tidigt kunna påverka vem som blir utsedd som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj. Arbetet från föregående år fortsätter med att vidta åtgärder för att stärka rekryteringen av uppdragstagare utifrån personens behov, samt se över möjligheten att öka det centrala stödet till stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen ska i samarbete med kommunstyrelsen utveckla stadens arbete med brukarundersökningar för personer med funktionsnedsättning som har beslut om insatser av staden.

Samordnad individuell plan (SIP)

Under året fortsätter arbetet med implementeringen av SIP och det nya länsövergripande material som tagits fram av StorSthlm tillsammans med Stockholms länslandsting och där förvaltningen har deltagit i arbetet. I förvaltningens introduktionsutbildning för nya socialsekreterare och biståndshandläggare ingår information om SIP. Inom samtliga verksamhetsområden pågår arbete för att öka användandet av SIP.

Driftsverksamhet

Nämndens verksamheter arbetar aktivt med att göra berörda delaktiga i utformningen av stöd, service och insatser, till exempel via genomförandeplaner, brukarrevision och brukarråd och skattningskalor/tillfredsställelseskalor och fokusgrupper. Synpunkter, idéer, klagomål och medborgarförslag välkomnas och används för att utveckla verksamheten. Förvaltningen utvecklar formerna för samverkan med det civila samhället.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att följa planen för upphandling. Nämnden upphandlar på uppdrag av kommunfullmäktige verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och genomför stadsövergripande upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Ideella föreningar är betydelsefulla samarbetspartners som alternativ eller komplement till förvaltningens insatser

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	70 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	85 %	85%	År

Nämndmål:

Nämnden beaktar social och ekologisk hållbarhet, tillgänglighet och kvalitet i sina upphandlingar

Förväntat resultat

Nämnden ställer sociala och miljömässiga krav i sina upphandlingar. Den offentligt finansierade verksamheten bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Kommentar

Socialnämnden genomför upphandlingar av varor och tjänster på uppdrag av egna verksamheter, stadsdelsnämnderna, facknämnderna samt kommunfullmäktige.

Upphandlingarna ska kännetecknas av hög kvalitet och god ekonomisk hushållning. De ska leda till god tillgänglighet för upphandlingarnas målgrupper samt att nämndens resurser används effektivt. I upphandlingarna ställs krav på att leverantören tar socialt ansvar och miljöhänsyn i enlighet med stadens hållbarhetsmål. För att uppnå det arbetar förvaltningen utifrån stadens upphandlingsprogram med tillämpningshänvisningar. Uppföljning och utvärdering av resultaten sker löpande.

Förvaltningen har även i uppdrag att genomföra upphandlingar enligt lag om valfrihetssystem (LOV) inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ska godkänna leverantörer, förvalta avtal och följa upp verksamheter. Ansökningsförfarandet sker fyra gånger per år. Följande insatser upphandlas enligt LOV:

- Ledsagarservice och avlösarservice enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Boende och daglig verksamhet enligt LSS
 - Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
 - Bostad med särskild service för barn och ungdom
 - Bostad med särskild service för vuxna
 - Daglig verksamhet
- Familjerådgivning enligt SoL.
- Boende och sysselsättning enligt SoL inom socialpsykiatri

- Boendestöd
- Sysselsättning
- Särskilt boende (gruppboende, serviceboende)
- Stödboende
- Korttidstillsyn enligt LSS för skolungdom över 12 år

Stadsövergripande avtal som socialnämnden har tecknat följs upp systematiskt under året för att säkerställa kvalitén på verksamheterna. Avtalsuppföljningen planeras i en årlig plan där det framgår vilka prioriteringar som har gjorts. Vad gäller LOV-avtal är målet att minst 1/3 av utförarna följs upp årligen.

För närvarande är följande verksamheter upphandlade som entreprenader: trygghetsvårdar, härbärgesplatser och ledsagar- och avlösarservice.

För upphandlingar som sker enligt lagen om offentliga upphandlingar, LOU, som kommer att slutföras och påbörjas under år 2017 se separat bilaga.

Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd informerar berörda nämnder om stadsövergripande upphandlingar på nätverksmöten samt genom mail. En samverkan sker med stadsövergripande avdelningen för att säkra att rätt information kommer ut till rätt målgrupp. Enheten har även en samarbetsyta där upphandlingsdokument, avtal och övrig information löpande anslås.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2018 präglas liksom 2017 av mottagandet av nyanlända samt omstrukturering av boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Omstrukturering av nämndens boenden för ensamkommande barn kommer att fortsätta under 2018, vilket påverkar nämndens verksamheter och de ekonomiska förutsättningarna. Nämnden arbetar för att brukare och personal ska drabbas i så liten utsträckning som möjligt och att lokalerna istället kan ställas om och användas för nyanlända och nämndens övriga verksamheter.

Nämnden har uppdrag att tillskapa olika former av tillfälliga boendelösningar samt ansvara för hantering av försörjningsstöd för nyanlända. Nämnden har för 2018 fått en ökad ram med 67 mnkr för medel för mottagandet och 80 mnkr för drift av tillfälliga boenden.

Kostnadsutvecklingen för dessa insatser är komplicerad att förutspå eftersom faktorer som till exempel typ av boendelösning, hyresnivåer, förhållandet mellan anvisade familjer respektive ensamhushåll kan variera etc. Nämnden bedömer att kostnaderna för nyanlända kommer att överstiga tilldelad budgetram och kommer att hemställa hos kommunstyrelsen om tillägg löpande under året.

Utöver ovanstående faktorer har nämnden effektiviseringskrav samt löneökningar på drygt 30 mnkr att hantera. Prishöjningar föreslås enligt prisbilagan och en övertäckning av alla anslag har gjorts för att i första hand göra anpassningar där det får ingen eller minimal effekt på verksamheten. De anpassningar som gjort är bland annat:

- Budgeten har reducerats för enheter vars tidigare års överskott bedömts vara stabila

- Prisjusteringar har gjorts enligt prisbilagan
- Indragning av 9 tjänster inom socialtjänstavdelningen, varav 7 för närvarande är vakanta
- Indragning av 1 tjänst inom administrativa avdelningen
- Under året kommer alla vakanser som uppstår inom administrativa avdelningen att prövas innan eventuell återbesättning.

Genom att minimera anslag och reserver har förvaltningen också minskat flexibiliteten och möjligheten att omprioritera resurser för nya uppdrag och förändringar som kan ske under året.

Budget per kostnadsslag

Intäkts- och kostnadsslag	Budget 2017	Budget 2018	Differens
Intäkter	-552,3	-547,7	-4,6
Bidrag, ersättningar	-185,6	-45,1	-140,5
Försäljning	-284,9	-396,1	111,2
Hysesintäkter	-24,2	-48,0	23,8
Taxor och avgifter	-50,6	-51,0	0,4
Övriga intäkter	-7,1	-7,5	0,5
Kostnader	1 560,7	1 726,6	165,9
Ekonomiskt bistånd	107,3	123,6	16,3
Entreprenad, köp av verks, konsulter	250,4	302,7	52,4
Lokalkostnader	136,9	182,6	45,7
Personalkostnader	657,9	687,6	29,7
Övriga kostnader	408,2	430,1	21,9
Summa	1 008,4	1 178,9	170,5

Nämndens budget har ökat med 170,5 mnkr jämfört med föregående år.

I förhållande till föregående år har intäkterna minskat med 4,6 mnkr. Intäkterna för bidrag och försäljning har totalt sett minskat beroende på omstrukturering och minskat antal boenden för ensamkommande barn. Hysesintäkterna har ökat för tillfälliga boenden för nyanlända. I övrigt har intäkterna ökat bland annat avseende Framtid Stockholm Järva.

Kostnaderna har ökat med 165,9 mnkr. Ökning av kostnader beror till största del på mottagandet av nyanlända och består i ökade kostnader för ekonomiskt bistånd, köp av vandrarhemsplatser, lokalkostnader, personalkostnader och övriga kostnader.

I övrigt har kostnaderna ökat avseende Framtid Stockholm Järva och projekt som t ex sociala insatsgrupper, stärkt tidigt stöd i samverkan, pilot unga lagöverträdare.

Budget per verksamhetsområde

Område	Budget2017	Budget2018	Differens
Barn och ungdom	81,0	82,2	1,2
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	145,8	143,2	-2,6
Hemlöshet och missbruk	271,1	268,1	-3,0
Jour- och rådgivande verksamheter	158,5	212,2	53,7
Insatser mot våld i nära relationer	20,9	26,0	5,1
Strategi och utveckling	78,3	94,2	16,0
Övrig verksamhet	11,9	108,9	97,0
Ledning och administration	43,5	47,2	3,7
Stöd till utomstående organisationer	187,5	187,9	0,4
Omstrukturering	10,0	9,0	-1,0
Summa	1 008,4	1 178,9	170,5

Barn och ungdom +1,2 mnkr

Budgeten för området ökar främst med anledning av prisökning för jour- och familjehemmen inom resursteamerna, se prisbilagan. Förstärkningsteamet får en ökad budget 2018 tack vare en fortsatt ökad efterfrågan på socialsekreterare från stadsdelsnämnderna. Inom Framtid Stockholm förstärks budgeten för uppsökarverksamheten på ungdomsjouren och regionkoordinators uppdrag förlängs.

Enheten för ensamkommande barn har anpassat sin budget och verksamhet till de nya statliga ersättningsnivåerna från Migrationsverket, vilket samtidigt förutsätter hög efterfrågan på platser från stadsdelsnämnderna.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning -2,6 mnkr

Den minskade budgeten 2018 beror på minskade kostnader för utomlänsplaceringar avseende personer med funktionsnedsättning.

Hemlöshet och missbruk -3,0 mnkr

Enheten för hemlösa har under tidigare år fått utökning av budgeten parallellt med att enheten arbetat med översyn av placeringar med mera. Detta har nu gett resultatet att enheten liksom 2016 kommer att redovisa överskott 2017. Inför 2018 minskas därför enhetens budget med 4,2 mnkr.

Inom boende och behandlingsenheten finansieras löneökningarna med prisjusteringar, vilket framgår av prisbilagan.

I budgeten för verksamhetsområdet ingår medel för IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) för utsatta EU-medborgare.

Jour- och rådgivande verksamheter +53,7 mnkr

Verksamhetsområdets budget 2018 har ökat jämfört med budget 2017 främst med anledning av ökad ramtilldelning för hantering av försörjningsstöd och mottagning av nyanlända.

Familjerådgivningens budget ökar beroende på ökat antal samtal och socialjourens budget ökar till följd av satsningen på insatser för ensamkommande barn som avviker.

Insatser mot våld i nära relationer +5,1 mnkr

Nämnden fick i budgeten 2017 medel för etablering av RVC (Relationsvåldscentrum) med 4 mnkr. Dessa medel återförs 2018 och istället har nämnden erhållit 10 mnkr för drift av fyra regionala relationsvåldscentrum som ska inrättas av stadsdelsnämnderna.

Strategi och utveckling +16,0 mnkr

Verksamhetsområdets budget har ökat beroende på tilldelning med 7 mnkr för sociala insatsgrupper samt nya tilldelade uppdrag och projekt som exempelvis det sociala arbetets organisering och Peer support.

Övrig verksamhet +97,0 mnkr

Budgeten 2018 ökar i huvudsak beroende på ökad budget för tillfälliga boendelösningar för nyanlända.

Ledning och administration +3,7 mnkr

Ökningen av kostnaderna beror främst på ökade IT-kostnader för gemensamma system enligt stadsledningskontorets IT-prislista samt kostnader för licenser och kommunikation.

Stöd till utomstående organisationer +0,4 mnkr

I verksamhetsområdets budget ingår bland annat ersättning till SHIS (Stiftelsen hotellhem i Stockholm). Verksamhetsområdets budget 2018 är i princip oförändrad jämfört med 2017.

Omstrukturering -1,0 mnkr

Nämndens avsatta medel för omstrukturering och oförutsedda händelser är något lägre jämfört med föregående år.

Investeringar

Nämndens investeringsutrymme uppgår till 4,7 mnkr och används för möbler och andra inventarier i samband med nystart och omstrukturering av verksamheter.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Nämnden har inga anläggningstillgångar som är föremål för försäljning.

Resultatenheter

Nämnden har en resultatenhet, Tillståndsenheten, som förslås fortsätta som resultatenhet även 2018.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga projekt som faller inom ramen för denna rubrik.

Budgetjusteringar

Medel för nyanlända

Nämndens har totalt för 2018 fått en budgetram på 294 mnkr för uppdraget att tillskapa olika former av tillfälliga boendelösningar samt ansvara för hantering av försörjningsstöd för nyanlända. Kostnaden för detta är som tidigare beskrivet komplicerat att beräkna. Nämnden bedömer att kostnaderna för nyanlända kommer att överstiga tilldelad budgetram och kommer att hemställa hos kommunstyrelsen om tillägg löpande under året.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Socialnämnden har tillsammans med fyra organisationer inom den idéburna sektorn ingått ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) för att öka stödet till ensamkommande barn och unga. De idéburna organisationerna är Barnrättsbyrå, Rädda Barnen, Svenska Röda korset och Stockholms stadsmission. Nämnden återkommer under 2018 med begäran om medel för finansiering av partnerskapet.

Omslutningsförändringar

Nämndens har intäkter från försäljningar till andra förvaltningar och ersättningar från staten för vissa verksamheter. Dessa beräknas uppgå till 149,9 mnkr för vilket omslutningsförändring begärs.

Medel för lokaländamål

Den fortsatta omstruktureringen av verksamheter för ensamkommande barn kommer att innebära ytterligare tomställda lokaler. Nämndens intention är att alla lokaler ska kunna användas till andra verksamheter. Om detta inte är möjligt kan nämnden återkomma i tertiärrapporterna med effekten av detta.

Kvalitetsarbete

Stadens system för integrerad styrning och ledning stödjer verksamheterna att ha tydligt fokus på resultat för brukarna. Verksamhetsutveckling sker löpande och i enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling har förvaltningen tagit fram arbetssätt för att främja detta. Ledorden resultat, evidens och samarbete (RES) genomsyrar allt arbete, anvisningar och uppföljningar. Verksamheterna arbetar med stöd i forskning eller i beprövad erfarenhet och medarbetare uppmuntras att ta del av ny forskning och arbetsmetoder. Att använda kunskapsbaserade metoder och att samarbeta både internt och externt har en stor betydelse för ett lyckat resultat.

Ett annat viktigt område som pekas ut i stadens program för kvalitetsutveckling är dialogen med stockholmare och brukare, för att skapa resultat och delaktighet. Stadens verksamheter uppmanas att arbeta aktivt med, och hitta former för, brukardialog. Här ger Socialtjänstavdelningens gemensamma värdegrund KOMPASS (Kontinuitet, Omsorg, Människosyn, Professionalitet, Ansvar, Självbestämmande samt Samarbete) en vägledning i det dagliga arbetet. Värdegrunden görs känd hos brukarna och ligger till grund för beslut som fattas liksom för fortsatt utveckling.

Arbetet med internkontroll är en annan del i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med

intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En internkontrollplan har tagits fram där risker som kan hindra nämnden från att uppnå sina mål hanteras, se bilaga. Förvaltningen arbetar aktivt med interna revisionsgranskningar för att öka kvalitén i verksamheterna.

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen rutiner för att ta hand om de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Stadsdelsförvaltningarna i staden är viktiga samarbetspartners och uppdragsgivare. Förvaltningen samverkar och samarbetar med stadsdelsförvaltningarna liksom inom den egna förvaltningen och med externa samverkanspartners.

Förvaltningen analyserar resultaten från inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar, avvikelser samt synpunkter och klagomål. Andra viktiga underlag i analysarbetet är verksamhetens olika metoder som stödjer kvalitetsarbetet såsom olika bedömnings- och utredningsinstrument, självvärderingsmetoder, intervjuer, observationer, granskningar och reflektion kring olika arbetsprocesser.

Förvaltningen deltar i stadens gemensamma aktiviteter för att sprida goda idéer och metoder inom olika verksamheter, exempelvis kvalitetsutmärkelsen och mässor för goda exempel.